PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК XV ЛИСТОПАД, 1974 ЧИСЛО 11

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК XV ЛИСТОПАД, 1974 Ч. 11

Виходить раз у місяць

Видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

Передплата в Канаді $6.00
Передплата до інших країн 6.00
Поодиноке число 60

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

PROMIN

No. 11 NOVEMBER, 1974 VOL. XV

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Subscription in Canada $6.00
Subscription in other countries 6.00
Singlt copy 60

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

В ЦІМ ЧИСЛІ:

Стор.

А. Малишко — Правда 1
Наш музей-архів 1
Т. Горохович — Мистецькі вартости „Останнього пророка" 3
Н. Н. — Карін Осачук королевою цьогорічної Фолклорами 6
А. Сарчук — Звернення до членства 7
А. Павлик — Виставка буковинських речей у павільйоні „Київ" 8
І. Карбулицький — Велика дочка України 9
А. Курдидик — Мариво білої смерти 11
А. Баран і М. Ілюк — Окружний з'їзд у Роза 12
Звернення КУК 13
О. З. — З конвенції Національної Жіночої Ради 14
T. Hukalo — Folklorama '74: Multiculturalism at work 15
Відділ для дітей 18
Л. Мосендз — Засів 19
Квіти незабутнім 22
А. С. Охонько — Моє знайомство з коломийками 23
Громадська і родинна хроніка 26
Домашнє господарство 32
Українська вишивка 32

НА ОБКЛАДИНЦІ: Карін Осачук — королева Фолклорами 1974 у Вінніпезі. Гл. опис на ст. 7.

ВИДАННЯ, ЩО ЇХ МОЖНА НАБУТИ У ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

1. Батьки і діти — Т. Горохович ..... $ 1.00
2. Блискуча Зоря (про княжну Анну) — Митр. Іларіон ..... $ 0.50
3. Вибране — Г. Мандрика ..... $ 1.50
4. Видатні жінки України — Н. Полонська-Василенко ..... $ 6.00
5. Да Девелопмент оф Юкраінян Класикал Мюзик — Д. Козій ..... $ 0.50
6. Довідник про Союз Українок Канади ..... $ 0.10
7. Листки узорів з мистецької книжки (хрестиками, яворівкою, низин.) ..... $ 0.25
8. Дорогами сорокріччя — Н. Когуська ..... $ 1.50
9. Збірка мат. на 100-річчя з дня нар. Л. Українки $ 2.50
11. Навчаймо дітей укр. мови — Митр. Іларіон ..... $ 0.20
12. На крилах пісень (пісні з нотами на слова Л. Українки) $10.00
13. На роковини І. Франка ..... $ 1.00
14. П'єси для молоді ..... $ 2.50
15. Програма на свято матері ..... $ 1.50
16. Програма на свято книжки ..... $ 1.00
17. Програма для садочків ..... $ 1.50
18. Програма для Мол. Відд. СУМК ..... $ 2.00
19. Програма на свято Л. Українки і О. Кобилянської $ 1.00
20. Про життя і творчість О. Кобилянської ..... $ 0.50
21. Підручник для Надзірної Ради Мол. Від. СУМК $ 7.00
22. 50-річчя здобуття громадських прав — Г. Янішевська ..... $ 0.75
23. Релігійні мотиви у творах Л. Українки — Н. Когуська ..... $ 0.50
24. Статут Союзу Українок Канади ..... $ 0.25
25. Твори Л. Українки (в англійській мові) — КУК $ 7.50
26. Три сильветки — Л. Білецький ..... $ 1.50
27. Українська господиня (куховарські приписи, старе видання) ..... $ 0.50
28. Українські коляди (з нотами) — С. Яременко $ 0.75
29. Українська жінка в хореографії — М. Пастернакова ..... $ 3.00
30. Чверть століття (історія СУК), тверда оправа $ 2.50
31. Чверть століття (історія СУК), м'яка оправа $ 1.50
32. Чарівний діямант — М. Погідний-Угорчак ..... $ 2.00
33. Юкраінян Ембройдери ..... $ 6.00
34. Юний Скоморох (п'єси для молоді) ..... $ 6.00
35. Я вернуся (стрілецькі оповідання) — О. Крамар $ 0.50
36. Українські хресні імена (в англійській мові) — Р. Гаюк ..... $ 1.00

Також на складі маємо:

Візитівки (плейс карс) зі смолоскипом (тузин) $ 1.00
Жетони з портретом Л. Українки ..... $ 0.25
Конверти з листовим папером, що на ньому смолоскип ..... (тузин) $ 0.75
„Смолоскип" — відзнака Союзу Українок Канади $5.00
Срібні ложечки зі смолоскипом $6.50

Адреса Централі:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

A25, 11024 - 82 Avenue

Edmonton, Alberta, Canada

T6G 0T2

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

Vol. XV ЛИСТОПАД, 1974 ЧИСЛО 11

Наш музей – архів

Впродовж останніх кілька років проходить серед українців у Канаді пильна праця над збиранням музейних експонатів та організуванням своїх музеїв - архівів. До таких експонатів належать в першій мірі речі з народної творчости, цебто вишивки, тканини, писанки, народні одяги різних форм, рушники та інше; в архівах зберігаються листування з видатними людьми, документи, публікації, світлини, ікони, образотворче мистецтво, література, а то й господарські речі. Велику частину цих речей привезли з України перші українські поселенці і пізніше прибула еміґрація, решта творилось і доповнювалось вже тут формою різних контестів, видань та послідовною працею на полі рідної культури.

Така пильна праця над організуванням і дальшою розбудовою існуючих музеїв піднеслась від часу, коли то уряд Канади проголосив додаток до закону про многокультурність Канади, а останньо — покликав певні комісії, референтури, які займаються спеціяльними дослідами етнічних культур у духовім та матеріяльнім аспекті. Для такої праці, а зокрема для існуючих вже музеїв визначив певні „ґренти" чи як ми кажемо — дотації. Ціллю таких дотацій є допомогти тим людям такі музеї якнайкраще вивінувати для потреб свого населення і розуміється для туристів, що звідуватимуть Канаду.

В розгарі теперішньої праці над організуванням музеїв декому виглядає, що це зовсім нова ділянка і що українці в Канаді щойно тепер почали глибше цікавитись та досліджувати свої мистецькі вартости. Це дуже часто можна почути в розмові з людьми з новішої еміґрації, які в добрій вірі висловлюють свої погляди. Отже дозволимо собі з того приводу навести уривок з історії Союзу Українок Канади „Чверть століття на громадській ниві" виданій 1951 року.

> „... Справа українського народного мистецтва вперше була піднесена на З'їзді Союзу Українок Канади в 1927 році. Про неї говорила Савеля Стечишин в пляні роботи Союзу. Вона назвала українську вишивку скарбом, себто великим культурним майном. До того вона вказала, що англійці в Канаді взяли це ручне мистецтво за московське, що треба заперечити. Також поінформувала, що при університетах в Канаді засновуються товариства для підтримування вишивок прибувших до Канади чужинців, і що нам треба цю нагоду використати.
>
> Незабаром після того, в 1928 році в м. червні відбулась у Вінніпеґу Новоканадійська Вистава Ручних Робіт, яку зарядив Генді Крефт Ґилд, в якій взяли участь 13 різних народностей: українцям в цій виставі дісталось перше місце завдяки різнородності

Андрій Малишко

ПРАВДА

Мене навчала мати ще колись:
— Як виростеш, моя мала дитино,
То мудрим будь і мужнім будь в житті. —
Скупі два слова. Нелегкі два слова.

У мудрості свої закони є:
І цвіт, і злет, і несходимі пущі.
Пізнай краплину і течіння зір,
Зерно, і камінь, і могутній всесвіт,
А правда лиш одна — вона колюча,
Гірка й жорстока. І завжди в біді.

Тож мужнім будь —
оборони її,
Карай себе і серце рви на частки,
Збивай коліна в кров,
Упавши — встань,
І знов іди, і знов шукай її.

Як проклянуть лукаві, —
проклянися!
Як одречуться друзі —
що ж, даремно,
Залишать рідні одного —
хай так!
Як треба вмерти, — тілом ляж за неї,
Ох нелегкі два слова.
Нелегкі!

і красі ручних робіт. І хоч з українців до вистави причинились тільки поодинокі особи і льокальні товариства Вінніпеґу, все таки Союзу Українок Канади, як домініяльна жіноча організація, робила старання зібрати найкращі речі для такої вистави. Старанням Союзу на ту виставу було вислано коло 50 речей, не включаючи праці і речей членом Союзу з Вінніпеґу. Для цієї справи багато працювала Ганка Романчич, що була тоді провінціяльною репрезентанткою на Манітобу.

Подібні вистави почали організуватись і по інших більших містах Канади. Керувала ними організація — Канадійське Товариство Ручних Робіт (Кенедієн Генді Крефт Ґилд) і кожний раз воно зверталося до Союзу Українок Канади, щоб випозити речі на виставу. Тому, що музею ще не було, речі збирались приватно від осіб та висилались на виставкиє Це речі збирала централя між членками по відділах.

При Саскачеванському Університеті в Саскатуні відкрилась українська секція музею, яку Союз Українок Канади бажав побільшити гарними і цінними речами. В 1929 році, Союзу подарував до цього музею прялку з веретеном, плетені кошити з соломи ручної роботи та льняний тканий обрус.

На спеціяльне запрошення університету в Саскатуні 1929 року Союз Українок Канади організує виставу українського народного мистецтва, що складається з вишивок, килимів, різьби та писанок. Під час тої вистави відбувається демонстрація прядення на прялці і писання писанок. Після цеї вистави Союз Українок Канади був запрошений дати подібну виставу в наступнім році. Союз почав діставати замовлення від неукраїнців на писанки, вишивки, килими та різбарські речі..."

Від 1927 року дотепер Союз Українок Канади має тисячі музейних експонатів, центральний музей у Саскатуні, який тимчасово приміщується в Інституті П. Могили, чотири музейні філії — в Торонті, Вінніпезі, Едмонтоні і Ванкувері, і три льокальних музеї при відділах. Музейний Комітет готується до побудови окремого будинку, отже має за собою 47 років праці.

Радіємо тим, що інші українські організації працюють над збиранням музейних експонатів і організують, чи доповнюють свої музеї новими колекціями.

На останнім 11 Конґресі Українців Канади обговорювалось питання координації праці між існуючими українськими музеями та приватними колекціонерами, що мали б дати повний образ досі зібраного і набутого майна з ділянок української народної творчости в Канаді.

МУЗЕЙ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ ОДЕРЖАВ НОВУ ДОТАЦІЮ ВІД НАЦІОНАЛЬНОГО МУЗЕЮ КАНАДИ В ОТТАВІ

Музей Союзу Українок Канади одержав додаткову дотацію в сумі $37,196.00 з програми Національних Музеїв Канади в Оттаві, з чого $29,696.00 призначено на другу частину проєкту С.Е.Е.К. (Cultural Education EXtention Kits — Додаткові матеріяли Культурно-Освітнього Характеру), а $7,500.00 на видатки мандрівної виставки.

Проєкт С.Е.Е.К. включає приготування різних матеріялів на теми українського мистецтва (діяпозитиви, магнітофонні стрічки, брошури, листівки та друки, мандрівна виставка) над чим працює головний Музей в Саскатуні та філії Музею в Східній Канади (Торонто), Манітоба (Вінніпеґ), Алберта (Едмонтон), Брітіш Колюмбія (Ванкувер). На першу фазу отримано було $25,100.00 минулого року, а тепер одержано додаткову суму на доповнення програми.

В додатку отримано $10,500.00 на затруднення постійної працівниці в головному Музеї в Саскатуні, на котру позицію заанґажовано молоду силу, панну Линду-Марусю Лазарович.

Бюро при Канадській Раді Мистецьких Поїздок опублікує новий довідник артистів театрального мистецтва, які виступають у атракціях, що об'їжджають Канаду. В ньому будуть інформації про артистів і атракції, що їх можна замовити для поїздок у 1974 1975 рр. а також список осіб і організацій, які улаштовують атракції в їхніх місцевостях, театрів, заль і авдиторій. Передбачується, що публікація вийде у вересні і буде розсилатися у Канаді і закордоном. В довіднику можуть бути оголошені професійні артисти, мешканці Канади, які мають можливість брати участь у поїздках.

Т. Горохович

Мистецькі вартості „Останнього пророка" Леоніда Мосендза

(продовження з ч. 10)

Читач відчуває отой незримий зв'язок автора з героями, якісь невидимі духові струмені, що пливуть із людської душі до висот і з небесних просторів до людської душі на те, „аби освятити дії людини у змаганні за правду, за вічне",

Ось Єгоханан шукає останнього місця перебування матері під улюбленою смоковницею, відгадує її останні думки. Сльозам його, що „вільно текли долі й мінялися з життьовою радістю поранку, з вологістю росяности, з тонкими ароматами садків і левад" Мосендз протиставить радість весняного ранку в природі. Тому настрій не смутку у читача і не біль у Єгохананову серці відчуває читач, але велику зрівноваженість пророчої мудрости: „Покоління минає й інше настає, земля триває навіки!" — це думки, якими потішає себе Єгоханан. Образ смоковниці, що шуміла вже молодим листям, але ще з безліччю зимових плодів, завершує опис психічного стану Єгоханана. Образ дерева з молодим листям і зимовими плодами, який є символом зміни поколінь народу, промовляє до читача, створює настрій, дає змогу зрозуміти стан почувань і думок Єгоханана.

Образ Єгоханана-дитини, а згодом юнака змальований на тлі дому, школи, гебронської природи, у взаєминах за матір'ю, Давидом, Небатом, Рут, згодом на тлі середовища фарисеїв, садукеїв, зелотів, єрусалимського ремісництва. Психологізація поведінки Єгоханана-дитини виведена з тонкими мистецькими нюансами. Мосендз виявив себе у вмальовуванні психології дитини великими майстром ще у „Засіві". Образ Єгоханана у третій частині, хоч і логічний, психологічно вмотивований, все ж через брак тих багатих мистецьких компонентів для виведення його, яких було багато у двох перших частинах і яких можна було сподіватися ще в більшій мірі у дальших розділах, що наближали б зустріч Предтечі з Христом, все ж не діє на читача з однаковою силою чару, як це було у перших двох частинах.

Єгоханан — Іван Христитель — це виняткový персонал. Для його психологізації автор уживає описів моментів виняткового піднесення героя:

> „Ніч була солодка й зоряна, як завше. То міліярди блискучих днів простяглося перед рідним народом у безвість часу, а молодечий дух пророка ішов попереду. Іти! Швидче йти! Щоб виконати все обіцяне і пророковане! (216)

Такий був психологічний стан Єгоханана перед відходом до Єрусалиму, у виняткову ніч після розмови з матір'ю про її обіцянку. Не існувало для юнака тоді нічого — ні матері, ні Геброну, ні краси природи. Він драпався по стрімких доріжках на найвище місце за гебронськими межами. Цей символічний образ і стилістичні засоби тут повні виразу, глибини почувань, думки.

Майбутній пророк, предтеча Христа, не складає своєї особистої моралі на жертівнику батьківщини, він постійно бореться з довкіллям, зусиллями свого духа творить свій власний світогляд. Тому сцена Беназара й Пітори є дисонансом до цілого розвитку особовости Єгоханана. Духова сила Єгоханана зроджувалась в болісних переживаннях і гарячих мисленнях. Коли розуміти за А. Швайцером, що „етичне довершується тільки в одиницях" що тільки те, що народжене з думки звертається до думки, може стати духовою силою для всього людства тоді розвиток образу Єгохана буде переконливим і у світлі сучасної науки.

Світогляд Єгоханана оптимістичний „буття він ставить вище за небуття і тому стверджує світ і життя, як щось цінне саме в собі", бо смерть перемагає смерть.

> „... земля триває навіки. А з нею вибраний народ, заприсяжний народ Божий! В отцях і праотцях триватиме, в матерях і прематерях".

Шукання абсолюту вартостей людського життя, а на тлі цього розглядання можливостей виведення народу на найвластивіші шляхи в прямуванні до правди і є основним ідейним спрямуванням твору.

Для Єгоханана кожна неправда обурююча, Месія і шлях до цього є святим і непоплямленим не лише чином, але й думками. Коли мати засіяла в душу дитини духа предків, Давид порадив їй „вічні голоси" Талмуду, тоді садукеї, фарисеї і зелоти допомогли пізнати розбіжності

поміж ідеями й життям. Формалістика й себелюбство фарисеїв, егоїзм, користолюбство, визискування бідного населення, примирення з ворогом, підтримування ворожого режиму у садукеїв, неетичні засоби боротьби з ворогом зовнішнім і внутрішнім у зелотів — все це болючі лекції для юнака. Секта ессенів, що жили в суворому аскетизмі й відреченні, що ціллю своєю уважали піднесення єврейського народу із морального й державного занепаду, що силою свого духа лікували хворих, що любили правду й бажали служити перш за все Богові — все це відповідало потребам душі Єгоханана. Опис зустрічі Христителя із ессеном сповнений емоційного напруження, логічно переконливий. Байдужість ессена на всі розпучливі звернення Захарія й Єгохана про поміч заломалася тільки на пригадку: „... забуваєш, що сказав Єдиний: милість давайте, а не жертву!", тобто не те, про що просять інші, але добро, що спливає з нутра спонтанно, без просьби, тобто жива любов ближнього, яка є в основі християнства. До вияву саме такої любови ближнього спонукав Іван-Предтеча гордого ессена, який хоч і праведний, морально-чистий, обізнаний із законом якнайкраще, але байдужий до народніх справ. Сцена ця послужила також засобом для вияву різниці поміж шляхом, яким іде Єгоханан до християнства і філософією ессенів.

Багатство настроїв, духової містерії, мистецької краси пов'язане із образами Елісеби, Давида, Захарія. Образ Елісеби найбільше опоетизований. В нього вложив письменник найбільше творчої снаги, любови, почувань ніжности й глибокої філософії. Філософія Елісеби народня, вона мудра по-жіночому, в ній національне гармонійно поєднане із загально-людським. Плодотворність краси Мосендзової прози найбільшою силою виявляється у змальованні психічних станів Елісеби-матері. В образі її повна синтеза настроєвости й раціональної правди. Постать небуденна, але одночасно й реальна. Оповита вона якоюсь тихою величчю, простотою і природністю поведінки. Щирістю і глибиною переконань змальовані події з її небуденного життя. Спокій і біль чергуються в її душі. Вона вміє знаходити напрямок своїм почуттям: страждання і біль від обмови за бездітність поповнюється відчуттям краси присмерклої далини, любов'ю до предківської землі. Краса вечора діє як лік. Вона молиться, жаль відходить, душа сповняється любов'ю і надією. У Сарі, праматері всього народу шукає вона аналогії до себе. Пустка, що повстала в наслідок усвідомлення про неминучу розлуку із сином, сповняється повнотою відчуття себевартости в житті народу:

> „Та ж із безвісти вічности до існування у вічності виносить її власний син. Незнану жінку-матір підносить над виром занепаду дитина-муж. Задля цього жила, цього очікувала, за цим молилася! Чого ж ще треба людській істоті? Істоті жінки. Яка мати в народі може рівнятися з нею?" (251).

Усі душевні стани Елісеби — чи то тоді, коли молилася про післання народові Месії, про те, щоб Бог здійняв з неї прокляття безплідности, чи тоді, коли стояла перед нею розлука із сином, чи врешті в останніх хвилинах її життя письменник зв'язує із Праматір'ю роду, з вічністю. Сара, Авраамова дружина, була зразком для Елісеби. Роздуми про неї приносять їй розраду, спокій і надію. Через Сару Елісеба одержує під час сну відчуття найбільшої вартости жінок-матерів у народі. Тоді, коли свідомість розлуки з сином лякала Елісебу порожнечою небуття, після сну стала зрозумілою їй велич вічности, що стала для неї можливою через сина, якого офірувала Богові й народові. Легко і радісно було на душі Елісебі в моменті розлуки, бо ж вона вірила, що Бог пішле всі благословенства народові через її сина, що жертва її причиниться до сповнення приреченого Богом її народові. Ще тільки вперше „приголосився до життя" він у її лоні, а вже Елісеба вибирала шлях його в службі народові. І як справжня ідеальна матір вона хоче, аби син її не був ані Єзекіїлем, ані Єремією, але другим Міхеєм, який проповідуватиме не гнів, кари й ненависть, але надію, ласкавість і любов, щоб провіщав майбутню велич народу в мудрій ласкавій і спокійній могутності.

Смерть Елісеби — це, по-мойому, вершок мистецької краси „Останнього пророка". У сьому місці не тільки відчуття стану людської душі під час містерії смерти, але й збагнення стану душі виняткової людини — жінки-матері. Зв'язок Елісеби з вічністю підкреслена напочатку твору у молитві про сина, завершений зокрема описом її смерти.

„Затерпла бездумність" стала звичайним станом Елісебиної душі після розлуки із сином. Улюбленим місцем перебування для неї і далі була королева гебронських левад стара смоковниця. Елісеба любила стан бездум'я на самоті,

бо тоді закривши очі, могла з зосередженням вслухуватися у таємні голоси, уявляти далечінь повну народів, батьків, матерів, дітей, синів. На чолі ж їх завжди бачила вона Єгоханана. Стан Елісеби далекий від довкілля, вона вже в дорозі в потойбіччя, але життя кругом неї пливе своїм руслом. Жінки, не зауважують Елісеби під смоковницею, розмовляють про втечу Єгоханана з храму, вони співчувають їй, жаліють її. А вона й так того співчуття вже не потребує, бо давно вже сама знає причину втечі сина з храму, ось перед хвилиною сама собі її пояснила ще раз, думаючи про народи і далечінь. „Затерпла бездушність" змінюється мудрістю людини, що пізнала скороминучість і відчула вічність, а з ними вона сприйняла повноту розуміння людської й Ізраїлевої долі. То ж останній віддих повними грудьми, останній блиск заходячого сонця, останній проблиск свідомости, ще одне радісне зітхання — ось такими моментами й образами зображує мистець психічний стан і довколішню природу в момент смерти Елісеби. Символи яких ужив тут автор — останній промінь заходячого сонця — це останні миті земського життя Елісеби, променисті зорі, що раптом з'явилися на небі — це безсмертність матері-Елісеби. Реальність і містерія, земські турботи жінок і початок вічности, жаль і співчуття жінок, байдужість до довкілля і радісне євангельське успення Елісеби.

Образ Елісеби, мабуть, не має багато собі рівних у світовій літературі. Це біблійна особа, й в уяві читача залишається її образ з авреолею святости. Він спонукує переживати, думати й відтворювати у тих мистецьких стилістичних засобах, що їх маємо у „Останньому пророкові".

Черговий улюблений персонаж Мосендза — це Давид. Він у творі є уособленням авторитету в народі, життєвої мудрости, відданости народові. Давид учений рабан, ґаон синагоги й законник великого синедріону. В особистому житті його самі невдачі, то ж весь зміст його життя — це пізнання мудрости закону. Творче шукання, одчай допомогли йому зрозуміти, що „ніхто не поможе людині крім неї самої". Почув певність і свободу в душі щойно тоді, коли воскресив віру в Бога, коли зачав жити одним віддихом з народом. Зрозумів також, що терпінням і народ має очиститися, перемінитися. Народові треба навчитися любити життя, тобто хотіти вічности, а тоді щойно прийде до нього Месія, коли об'єднається у змаганні до досконалости. Це Давид допоміг Елісебі виховувати сина, від нього Єгоханан перебрав заповіти — сповнити пророковане. Давид учитель, сторож правопорядку, закону. Зустрічі з цим персонажем у творі у надзвичайних моментах, бо ж всі епізоди пов'язані із ним потрібні були для змалювання тла й для духового формування Єгоханана. Все ж постать ця у творі дуже виразна, змальована яскравими красками. Образ Давида змалював Мосендз головним чином засобом діялогів і внутрішніх монологів, сповнених філософічних медитацій, поучень, відкривань душі. Все це у висліді дало образ сильної, патріярхально-авторитетної людини, що великим зусиллям вдосконалює себе самого і своє довкілля. Прагнення це в Давида вмотивоване, бо ж він людина освічена, для нього істина, що за нею так пристрасно шукає молодий Єгохахан, відома, тому він поучує, вимагає виконання доручень і заповітів.

Сцена з описом смерти Давида сповнена красою і глибокою величчю. Промовляє він до читача з тією силою, що й Шевченків Перебендя. Багато спільного має образ Давида із образом діда Гаврила у повісті Мосендза „Засів". У ранковій порі сидить Давид на левадній межі і словами пророка прославляє красу рідної землі, згодом він встає і простягнувши руки розмовляє із народом своїм, наказуючи йому, погрожуючи, закликаючи, переконуючи. Єгохананові, що наблизився до нього, наказує стати вождем народів, володарем королівства. Хлопець був захоплений виразом очей вмираючого — вони дивилися в далину з вогнистою ясністю, в світлість обличчя Давидового вражала життям.

Університет МекҐілл у Монтреалі цієї осені пропонує новий курс — диплом керівництва (туризм). Курс, що його улаштовує університетський Центр для Продовжування Освіти, дасть можливість формально освіченим людям отримати кваліфікації для керівної праці у різних ділянках туристичної індустрії, яка швидко розвивається. Його ціллю є виховати професійних керівників, вишколених у підставових ділянках керівництва підприємствами, але спрямовуваних на індустрії подорожей і туризму.

Карін Осачук королевою цьогорічної Фолклорами

Кореспондент Канадської Сцени Ф. С. Манор так між іншим описує про Фолклораму, яка відбувалася у Вінніпезі один повний тиждень у серпні від 10 - 17.

„Ніщо не ілюструє так яскраво сердечности, веселости і правдивої мозаїки Вінніпеґу, як щорічна „Фолклорама" організована Радою Народнього Мистецтва у Вінніпезі. Це тижневий фестиваль різних культур, які внесли свій вклад у традиції цього прерійного міста — від британців і ірляндців до ливанців і індонезійців.

Кожний павільйон змагався з кожним іншим у показі культури „старого краю": вистави традиційних ручних робіт, артистично писаних писанок, танків у ливанському павільйоні — і їжа і ще раз їжа.

Відвідувачі фестивалю відчували дружню атмосферу, що панувала всюди, добрий гумор незважаючи на великі черги, невимушене спілкування канадців різних рас і національностей, однак усіх свідомих і гордих на їхню спадщину.

Велика спілка, яка бажає залишитися анонімною, подарувала посадникові Вінніпеґу Степанові Дзюбі — щирому українцеві — чека, який дозволить містові збудувати новий центр народнього мистецтва з місцем для розваг, музей і приміщення для організації „Фолклорами". Посадник Дзюба повідомив про це на відкритті фестивалю „Фолклорама" на початку серпня, коли всі місця у концертовій залі сторіччя були продані і більше як 200 людей мусіли відійти з браку місця.

Джуліюс Котелес, предсідник „Фолклорами", пояснив провідну думку фестивалю такими словами: „коли вітер понесе насіння в чужу землю, воно далі породить дуба чи в'яза, але іншого роду дуба чи в'яза залежно від землі, яка його кормить і плекає. Люди у Вінніпезі мають більше як 100 коренів походоження, але ми всі є канадці з відмінною і дуже багатою культурою".

Між численними павільйонами різних народностей був також дуже гарний український павільйон „Київ", який приміщувався в одній з громадських заль на вулиці Мейпл 117. Організуванням цього павільйону зайнялась молодь українських організацій під керівництвом Вінніпезького Відділу Комітету Українців Канади.

Темою цьогорічного українського павільйону було „Пізнаймо Буковину". Ця частина Західньої України, яка знаходиться між горами Карпатами і рікою Дністром славиться особливою культурою, багатством народніх звичаїв та кольоритом народної творчости. Тому в цьогорічному українському павільйоні можна було побачити виставки з різних ділянок українського народнього мистецтва, як буковинські народні одяги, вишивки, килими, писанки, різблені в стилі буковинської орнаментики речі, як касетки, топірці. Цю виставку улаштував Комітет Філії Мистецтва і Музею Союзу Українок Канади Вінніпеґу.

Було також висвітлено фільм традиційного буковинського весілля і другий фільм про українських піонерів та їх вклад в господарську частину Канади. Відвідувачі могли зайти до спеціяльної відпочинкової кімнати смачно пообідати українськими стравами, тут і приграва ла гарна українська музика. Кожного дня впродовж тижня виступали хорові танцювальні групи та були інші розвагові точки програми.

На закінчення Фолклорами дня 17 серпня, в будинку міської управи відбувся конкурс на вибір королевої Фолклорами і це почесне місце признано молоденькій сумківці Карін Осачук, яка була кандидаткою українського павільйону Київ.

Офіційне проголошення королевої Фолклорами і вручення нагороди відбулось урочисто в присутности 2,700 гостей. Церемонію вручення провів Петро Кондра. Карін Осачук одержала в нагороду два білети Ейр Кенада в котру будь країну світу, куди лише літаки цієї фірми долітають.

Кожна кандидатка на королеву Фолклорами повинна була мати певні кваліфікації, як свідомість національної приналежности, бути рекомендована своїм павільйоном, відзначатися активністю у своїм громадськім середовищі, бути гоноровою господинею свого павільйону, вітати гостей, пояснювати окремі речі на виставці, бути обізнаною з культурою свого народу, знати мову свого народу. В рахунок входить також манера, ввічливість, персональність.

Тепер кілька даних про Карін Осачук. Народилась вона у Вінніпезі в українській родині Осипа і Павліни Осачук, у яких є ще дві молодших дочки: Лавріня і Вивіян. Обидвоє родичі Карін народжені вже в Канаді, а мати по-

ходить з відомої в громадському житті родини Котелків з Саскачевану.

Минулої весни Карін закінчила 12 клясу державної Елмвуд школи. Одним з її щирих бажань є продовжувати студії в ділянці українознавства. Цікавить її також, як предмет, наука про життя тварин і рослин, цебто біологія. Карін захоплюється мистецтвом (артс), одначе вважає це як розвагу, замилування, подобається їй проєктування у декорації дому, любить українську вишивку і сама вишиває, а час від часу любить щось спекти, особливо з традиційного печива. Карін грає на піяніно, любить танцювати і співати.

Через останніх 8 років Карін належить до молодечої організації СУМК при Українській Православній Катедрі Пресв. Тройці, була обрана до управи, занимала позицію секретарки, або брала активну участь у кількох комітетах. Вона співає в молодечім хорі і належить до танцювальної групи народніх танків. Через 7 років вона вчащала до недільної школи при Катедрі Пресв. Тройці а 1973 року була курсанткою на літніх курсах в Колеґії Св. Андрея.

Цієї осені Карін вступила до Манітобського університету як студентка педагогічного факультету. Вона бажає бути учителькою державної школи та мріє про те, що по закінченні освіти вона дістане позицію учительки в такій школі, де викладається українська мова і вона зможе навчати інших своєї рідної мови, яку вона так щиро любить.

Свій світогляд, свою любов до рідної культури, мови, пісні та своїх традицій Карін завдячує насамперед своїм родичам, які від дитинства помагали їй пізнати смак і красу свого рідного світу, а друге — організація СУМК помогла їй пізнати ціль і завдання працювати для свого суспільства.

Н. Когуська

ЗВЕРНЕННЯ ДО ЧЛЕНСТВА СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ В САСКАЧЕВАНІ

У нашім суспільстві знаходяться ріжні організації. Кожна з них бажає поширити свій вплив, пропогувати свої думки з ціллю придбати більше число членів.

Щоб осягнути таку мету, кожне із таких сереедовищ уживає засобів, як преса, радіо, телевізія й інше. Найважливішим з цих методів є преса — друковане слово.

Так воно і є з нашою організацією Союзом Українок Канади, яка у своїй програмі і діяльности стоїть на сторожі українського життя — Церкви, культури, мови.

Щоб осягнути свою ціль, Союз Українок Канади почав видавати свій журнал „Промінь". Це є світло, що приходить до наших домів кожного місяця через останніх 15 років.

Наш журнал є дуже добре редагований. Є тут редакційні статті, дописи, біографічні силюетки про визначних письменників, нариси історичних подій з минулого нашого народу, звіти з діяльности відділів, народна творчість — вишивки, дитяча сторінка, родинна хроніка. „Промінь" також має англійську частину для тих, що не володіють добре українською мовою.

Англійські часописи і журнали мають великі заробітки на оголошення. Цього наш журнал не має і мусить покладатись на передплати і пожертви від читачів.

Провінційна Екзекутива Союзу Українок на Саскачеван звертається з проханням до управ відділів і поодиноких членкинь старатися поширювати журнал. приєднувати якнайбільше число передплатників, а зокрема провести тепер працю над зібранням святочних привітань до Різдвяного числа.

За Пров. Екзекутиву Союзу Українок

Л. Сарчук, референтка журнала

З НАГОДИ ЮВІЛЕЮ

Панство Михайло й Анна Симчичі, довголітні замешкалі у Гефорді, Саск. піонери, заслужені громадяни, які впродовж свого життя багато причинились до громадського розвитку містечка Гефорд.

Обидвоє вони також є довголітніми членами Української Греко-Православної Церкви у нашім містечку, якою наша громада пишається. Михайло й Анна поклали дужее багато праці на громадському полі та фінансових пожертв на народні цілі.

З нагоди 50-річчя свого подружжя складають $20.00 на журнал „Промінь".

Анна Ткачук, референтка

НА КРИЛАХ ПІСЕНЬ

Ви можете набути в нас збірник пісень на слова Лесі Українки, ювілейне видання Союзу Українок Канади. Пісні зібрали й упорядкували: Петро Пауш і Анна Ференсів (добр.).

Збірник містить ноти на 27 пісень. Музика різних композиторів: С. Рудича, Ю. Іщенка, С. Яременка, Я. Степового, О. Колісниченка, В. Кирейка, Ю. Рожавської, Д. Січинського, М. Дремлюги, М. Жербіна, А. Лазаренка, Т. Сидоренко-Малюкова, М. Лисенка, К. Стеценка, Г. Гембери, І. Білогруда, Г. Майбороди .Біографічний нарис про поетку — Л. Хорош-Ґреґорі. Мистецьке оформлення — Дарія Бродгед.

Видано на дорогім папері, в полотняній синій обкладинці. Стор. 112, Ціна $10.00.

Замовлення посилати:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N of CANADA
№A25 11024—82 Ave.
Edmonton, Alberta T6G 0T2.

Виставка Буковинських речей у Павільоні „Київ"

Щороку павільйон „Київ" улаштовує різні виставки з української культури, а зокрема з ділянок народної творчости.

Тему павільйону призначують даній області України, яка має своєрідні властивості в різних ділянках народної творчости, звичаїв, ноші тощо. Наприклад: показ і пояснювання відвідувачам про способи вишивання різних взорів, відмінних стібів, писання писанок, підкреслюючи зокрема властивість засвоєного культурного надбання даної частини України.

Цього року темою павільйону Київ було „Пізнаймо Буковину", отже управа павільйону запросила Манітобську Філію Музею Союзу Українок Канади, щоб приготовила й зайнялась виставкою властивих буковинській культурі експонатів з ділянки народної творчости.

Комітет Філії приклав всіх старань, щоб відвідувачі павільйону мали нагоду познайомитись з ручними мистецькими виробами і цієї частини української землі Буковини. На цій виставі відвідувачі мали нагоду побачити старинну буковинську ношу, різні рушники, килими, тканини, писанки, весільний коровай, калачі, з якими пов'язані певні релігійні і родинні традиції. На виставі була також карта Буковини з різними селами та повітами.

З вистави Фолклорама — зліва направо — Д. Окраїнець, Г. Онуфрійчук і А. Павлик.

Організатори вистави — зліва направо — А. Павлик, Д. Окраїнець, Г. Онуфрійчук, С. Тодорук.

Виставка також дала змогу гостям відвідувачам побачити, в якій формі старинні буковинські взори можна примінити до речей модерного вжитку. Всіх експонатів було виставлено понад 150.

Ця вистава тривала через десять днів. Кожного дня членкині комітету з музею, як також велика скількість членкинь з відділу Союзу Українок з Вінніпеґу помагали при виставці. З відділу Ольги Кобилянської помагали такі пані: В. Ґоряк, Д. Окраїнець, Д. Терновецька, Д. Кристанович і Л. Ничик. З відділу ім. Лесі Українки — А. Сарчук, М. Юрків, С. Тодорук, А. Семочко і А. Павлик. З відділу ім. Кн. Ольги помагали пані Мих. Кутна, М. Кушнірик і Г. Онуфрейчук.

Манітобська Філія Музею Союзу Українок Канади складає щиру подяку згаданим відділам за їхню поміч, як і всім поодиноким особам, які допомогли успішно перевести цю виставу речей буковинської народної творчости.

А. Павлик, голова Манітобської Філії Музею Союзу Українок Канади

Іларій Карбулицький

"ВЕЛИКА ДОЧКА УКРАЇНИ"

В м. листопаді припадають роковини народження нашої славної письменниці Ольги Кобилянської. Спогади автора відкривають цікаві сторінки життя письменниці. — **Ред.**

До року 1897-го я не чув нічого про те, що в світі існує Ольга Кобилянська. Осінню цього ж року, коли я став ходити на вправи чоловічого хору, який ще перед заснуванням „Буковинського Бояна" існував в „Народному домі" і в якому брали участь старші інтеліґенти, кращі співаки — „союзанці", один гімназист і кілька питомців учительського семінару, і я вперше почув, як старші говорили часом і про письменницю Кобилянську. І це не дивниця, бо в школі від професора української мови й літератури ми про Кобилянську нічого не чули. На годинах української мови нас вічно мучили сухою, до крайності нудною граматикою, а з української літератури ми, крім Котляревського „Енеїди" та Основ'яненкової „Марусі", нічогісінько не читали. Про Шевченка та кількох інших українських письменників ми тільки дещо чули, а Воробкевича знали тільки з його пісень, які ми співали.

Аж із початком вересня р. 1899-го, як учителем української мови й літератури став письменник Осип Маковей, ми, його учні, дізналися, що таке українська література. Після прекрасних лекцій про Шевченка, Шашкевича й Франка перейшов Маковей до Федьковича й Воробкевича. При цій нагоді він говорив і про письменницю Ольгу Кобилянську.

Я був тоді на четвертому році учительського семінару і належав до улюбленців професора Маковея, якого я обоготворював і якому, мимоходом сказавши, маю у високій мірі завдячити, що і я, як умів, трудився й пером. За спонукою цього прекрасного учителя, я був дуже часто на його квартирі на тодішній вулиці Новий Світ (тепер вулиця Шевченка). Під час моїх відвідин Маковей розказував мені багато гарного про літературну творчість кількох тодішніх українських письменників, а одного разу і про Кобилянську, а особливо про її твір „Людина", який в р 1899-му вийшов окремою книжечкою, як відбитка з „Буковини", де „Людина", заходом Маковея, була надрукована в цьому році. Це була перша надрукована книжка Ольги Кобилянської... Маковей подарував мені

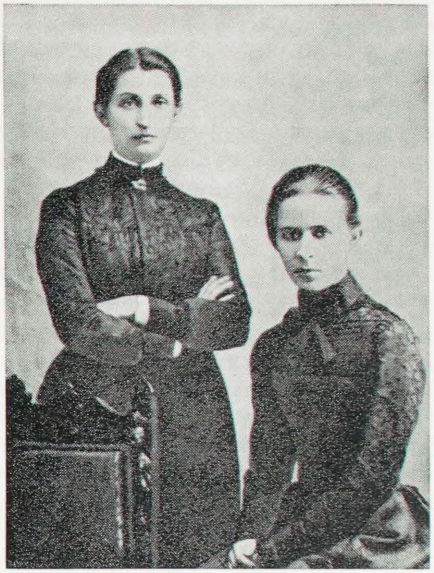

Ольга Кобилянська в товаристві Лесі Українки

один примірник цієї книжечки, яку я прочитав уважно, а опісля Маковей пояснив мені суть цього твору, і я вперше почув тоді, що таке жіноча емансипація. І так-то „Людина" була першим твором Кобилянської, який потрапив в мої руки, а її саму побачив я вперше в 1901 році.

Весною 1901 року відвідала Буковину і гостювала в Ольги Кобилянської, в Чернівцях, славна поетеса Леся Українка. В її честь відбулися заходом буковинського „Бояна" а головно академічного товариства „Молода Україна" при кінці травня в залі „Народного дому" товариські сходини, на які „Буковина" запрошувала чернівецьке й провінціяльне українське громадянство. На цих сходинах була Леся Українка разом з Ольгою Кобилянською. І не оглядаючись на те, що Леся Українка була в тих часах ще дуже мало відома навіть серед буковинсько-української інтеліґенції, то на сходинах з'явилося велике число не лише чернівецької, але й провінціяльної інтеліґенції. Лесю Українку вітали буковинські українці дуже сердечно, а студент Василь Сімович мав дуже гарний відчит про Лесину літературну діяльність та її значення в українській літературі. Потім Леся Українка дякувала всім за сердечне привітання дуже гарною промовою. Дальше йшли декля-

мації, хорові й сольові співи та гра на скрипці. На цих сходинах я тільки бачив обох письменниць, а познайомився з ними особисто пізніше, в Стрілецькому Куті, де я учителював.

При кінці травня чи червня — вже не пам'ятаю добре, коли саме, — Ольга Кобилянська й Леся Українка гостювали два дні в домі о. Є. Федоровича в Стрілецькому Куті, мальовничому селі на правому березі Прута 7 км. від Чернівців. Я був майже щоденним гостем в домі о. Федоровича, який любив грати в шахи і навіть докоряв мені, як якогось дня я не міг зіграти з ним „партійку". Тут я познайомився з обома письменницями особисто.

Тоді перебував у домі своїх батьків син о. Федоровича, Іларій, який приготоволявся до професорського іспиту з природничих наук. Він визнавався дуже добре в українській та світовій літературі і розмовляв багато з обома письменницями на літературні теми, особливо про різні напрями в европейських літературах — як романтизм, натуралізм, імпресіонізм та інші „ізми". В тих розмовах найбільшу участь брала Леся Українка, і то навіть досить пристрасно, а Ольга Кобилянська сиділа в куточку канапи спокійно і тільки десь-колись докинула і своє слово. Я прислухався тим розмовам з великим зацікавленням, але, правду сказавши, тоді мало що з того розумів і з цієї причини не відважувався брати в них участь, бо боявся, щоб не осоромитись перед обома письменницями, а надто перед Лесею Українкою, що своїми теоретично-філософічними виводами сипала як „з рукава".

Після вечері, як розмови якось „не клеїлися", попросив мене господар дому, щоб я розказав дещо веселого із життя-буття „ходачкової" шляхти, бо він любив слухати тих моїх оповідань і знав, що мій репертуар гумористичних та збиточних жартів із життя дрібної шляхти, серед якої я зріс у Волоці (тепер Вашківецького району), об'ємистий. Я якось соромився, але як і обі панни стали просити, не міг відмовити і став сипати всякими жартами, і то в такій композиції і з такими виразами, як переймив був від шляхти в Волоці. Обі панни слухали, сміялися до сліз та все просили мене продовжувати ті оповідання. Спімну, що Леся Українка — під час моїх анекдотів — попросила в молодого Федоровича клаптик паперу і записувала собі щось олівцем, а опісля мене питала, що воно таке: пометене, коцюбабка, кокоїжитися, варуватися, пулькатий, репухата, вайльо-вайльо, чурупінчик, пристоятель, фейгелес, кукона і т. д. Десь біля півночі ми розійшлись.

Другого дня обі панни і Федоровичі зробили маленьку прогулянку в ліс, що знаходився дуже близенько від Федоровичевого дому, а після 5-ї години пополудні обі письменниці від'їхали повозкою о. Федоровича до Чернівців з величезними букетами лісових і домашніх квітів. Леся Українка виглядала тоді мізерно, ступала помаленьку, однак розмовляла бадьоро й багато... Ольга Кобилянська виглядала здоровою і вела себе скромно, ніжно і поважно.

В 1936 році артисти Іван Дудич і Ісидор Терлецький піднесли були в тодішньому українському театрі думку, що було би для театру корисно, а для Ольги Кобилянської приємно, якби вдалося здраматизувати її повість „В неділю рано зілля копала...", та й заохочували мене, щоби я тою роботою зайнявся. І театральна управа, до якої належав і я, мене також заохочувала зайнятися цим ділом. Я згодився здраматизувати цю повість.

Я таки зараз пішов до Кобилянської з проханням о її дозвіл на здраматизування повісті, на що вона дуже радо згодилася. І я зараз взявся до праці.

Закінчивши цю роботу, я відчитав цілу драму Кобилянській, яка була дуже вдоволена з моєї роботи і наговорила мені багато компліментів. І хоч я сам добачував в моєму здраматизуванні деякі недоліки, то всетаки тішився дуже, що мав щастя зробити славній землячці на старості літ приємність.

21 березня 1942 р. Ольга Кобилянська померла... Румунська цензура не допустила, аби на посмертному оголошенні було надруковано, що Кобилянська українська письменниця. 23 березня відбулися дуже сумні її похорони. Співав скромний чоловічий хор. Я мав гадку попрощати над гробом велику письменницю від імені „Народного дому", якого вона була почесним членом.

Однак всякі промови були заборонені.

З глибоким жалем із-за втрати великої дочки України і безмежним обуренням проти гнобителів українського народу прощались всі ті, що відпровадили безсмертну Ольгу на вічний спочинок.

МАРИВО БІЛОЇ СМЕРТИ

Одна з наших проблем, що заставляє призадуматись

„100 українських родин з 212 дітьми..." — такими словами починається апель однієї з наших молодечих організацій, яка плянує будову домівки для свого юного членства, — апель до української громади про підтримку.

100 родин і 212 дітей!... Маємо враження, що автори відозви не здавали собі справи, як заперечили вони одними вже згаданими цифрами і вартість свого заклику і потребу того, до чого вони закликають. Просто тому, що кожний, хто вміє рахувати, легко прийде до висновку: 100 родин — це 200 батьків і матерів, а якщо в них 212 дітей, то наша громада майже не збільшується, дітей не прибуває — і тоді будова приміщення для молоді та юнацтва, яку завжди пляновано під аспектом допомоги багатодітним родинам, абсолютно не першоякісна потреба. Двісті батьків, що мають 212 дітей, мають напевно коло 100 катеджів, коло 200 авт, коло 100 добрих хат, коло 200 чеків що два тижні, — і чому тоді апель до української громади?

З природним приростом українців у Канаді щось сталося. Може й те, що діється і з Канадою, для якої плянують, як ідеал, „зіро ґровт", тобто стан, коли населення матиме постійно той самий стан. Не треба доказувати, що положення українців в порівнянні з будьяким народом взагалі з біологічного погляду ніяк не веселе. Воно невеселе при ідеалі „зіро ґровт" і для Канади, до якої тягнуть з усього світу всякий народ, — останнім часом тільки була мова про приїзд 1,000 філіпінських родин, — бо починає бракувати рук до праці, зокрема небюрової. Але для українців ця справа виглядає куди гірше ще й тим, що впарі з ростом населення Канади та однаковим числовим станом української групи — ми будемо пересуватись на все дальше і дальше місце: До якого 1955-60 року були ми на третьому місці, тепер є на четвертому і вкоротці можемо зійти на шосте та сьоме. Для поодиноких родин трагічніше справа ще й тим, що коли в таких родинах по одній-двоє дітей, тоді на випадок не то смерти, але виїзду чи переселення дитини залишається несамовита і нічим та ніким незаступна пустка. „Був один син — і той згинув в автовому випадку", „Була дочка та й віддалася до Америки" — такі жалі від старших, опущених, нераз ще й прикро занедбаних людей, почуєте все частіше. Ясно, що при більшій родині завжди більш виглядів, що котрась дитина залишиться якщо вже з батьками, то близько батьків, а в випадку смерти дитини чи дітей завжди ще залишаються інші, щоб помагати і собі і батькам.

Є ще таке цікаве явище: Рівнобіжно з обмеженням родини зростає список подруж, що розвелися чи розводяться. І знову ясно: Коли більше, як двоє дітей — доводиться добре подумати, чи і чому та кому кинути їх, ніж при одній дитині, чи двоїх. І нарешті — не знаємо багато подруж, які мали б одну чи двоє дітей і були б багаті чи жили розкішно. Мабуть сам Бог рівноважить ці речі, бо й рідко з цих одинаків чи двоїх виростають світлі постаті, — можна б статистикою та історією доказувати, що велетенська більшість славетних людей походила з багатодітних подруж, в яких від найменших літ треба було вчитися співжити і співпрацювати, поступатися й жертвувати, змагатися й випробовувати свої одиничні та спільні сили. І за доказом для цього не треба далеко шукати: Коли переглядаєте списки померлих в наших щоденниках, знайдете повно наших піонерів, які дійшли до 80-85 років життя, не зважаючи на те, що мали від п'яти до дванадцяти дітей, — і то не в таких вигідних з кожного погляду умовинах життя, як маємо сьогодні. А з цих багатодітних родин виходили і є таки ось біля нас наші видні професіоналісти, бизнесмени, громадські і політичні діячі та службовці, мистці й творці різних ділянок...

По вулицях Вінніпеґу, — мабуть і по вулицях менших міст та містечок Канади, — гонять, котяться живими, крикливими клубочками цілі юрби дітей. Але це не українські діти. Це діти з кольоровими личками, чорними й дрібно-кучерявими голівками. Це перед тими шоколядними й вугляними хлопчиками й дівчатками майбутнє в Канаді. Їх буде все більше і вони будуть виповнювати місце за місцем, де можна знайти працю, платню та певність прожитку. І якщо вони будуть згодом простягати помічну руку насамперед своїм, подібним до них родом та культурою, — не дивуймося. Ніхто у світі інакше не робить. Це лише в українців інакше. А коли на старші роки зі своєю хатою знай-

детеся серед сусідів, що інші мовою, звичаями та всім своїм життям, коли навіть у старечому домі поруч вас будуть не свої люди, а інші, до яких ви досі не звикли, не нарікайте на нікого.

100 родин українських з 212 дітьми!... У цих цифрах підтвердження лише трагедія, про яку давно вже натякнув був мені один з наших лікарів, який кожного року перевірює хлопців та дівчаток, що вибираються на табори: „Їх, тих дітей, все менше і менше, — говорив сумно той лікар, зрештою батько чотирьох синів, з яких два вже ведуть разом з ним лікарську канцелярію. — Зате все більше і більше молодих мамів, навіть добре забезпечених, приходить до мене: Пане докторе, я не хотіла б тієї дитини!... І як тяжко перемовити, і які дешеві аргументи!... Ми, пане Анатоліє, вимремо не від чого іншого, а від білої смерти..."

Пригляньтесь: Скільки знайдете засібних і забезпечених наших подруж, що не мають ніодної дитини, скільки таких же багатих і вигідних мають по одній чи по двоє, скільки маємо незаміжних дівчат і нежонатих парубків. Провірте, — і напевно здивуєтесь.

То для кого тоді, та й чому, будувати домівки? Для якої дітвори, для якого юнацтва? Для того, що має багатих, вигідних і 100%-зматеріялізованих батьків, які поза свій ніс і свою розкіш нічого іншого не бачуть? Для них має громада будувати своїми грішми?

Анатоль Курдидик

ОКРУЖНИЙ З'ЇЗД В РОЗА, МАН.

Окружний З'їзд Союзу Українок у Роза, Манітоба, відбувся в неділю, 25 серпня 1974 року, заходами Провінційної Екзекутиви Союзу Українок в Манітобі.

З'їзд почався в неділю рано Службою Божою, яку відслужив о. Ів. Ткачук. По Службі Божій відбувся спільний обід в місцевім Народнім Домі, який приготовило жіноче товариство в Роза. Господарем обіду був пан Микола Когут, колишній член громади в Роза, а тепер з Вінніпегу. Програмою з'їзду керувала окружна представниця, пані Марія Т. Ілюк, з Сандавн, Ман. Вона привітала гостей, членів Провінційної Управи Союзу Українок, та Сумківців з Вінніпегу. Хвилиною мовчанки вшановано пам'ять померших членок. Дальші привіти виголосили слідуючи особи: пані Марія Чубей відділ в Роза, пані Куцак від. в Сірко, пані Костинюк від. в Сандавн, пані Онисько від. в Вайта, пані Квасніцька від. в Толстой, пані Будей від Ліги Католицьких Жінок в Роза, Ман., пан Гаврило Чубей від церковної громади в Роза, пан Андрій Бан від Ман. Пров. Управи СУМК, пан Гр. Соломон, голова Ман. Пров. Управи ТУС склав привіт, і слово про організаційну працю. Пані Марія Мандзюк, голова Ман. Управи Союзу Українок — привіт від Управи, і говорила про вагу і значення окружних з'їздів. Апелювала до всіх, особливо жінок, щоби гуртувалися і працювали спільно в організації.

Пані Завісляк, референтка молодших відділів СУМК на Манітобу, привітала з'їзд і в своїй промові говорила про важливість української мови, про обов'язки батьків у вихованні дітей, про організацію СУМК та працю, яка в ній провадиться.

Сумківці з Вінніпегу відтанцювали кілька танків, і розвеселили та дуже захопили присутніх своїм виступом.

Пані Докія Черевик, кореспондентка Ман. Управи Союзу Українок склала привіт від Колегії Св. Андрея. В своїй промові говорила про Музей Союзу Українок, передаючи слухачам найновіші інформації, які привезла з конференції СУС в Саскатуні. Дала заклик, щоби творили комітети в своїх громадах, і ці комітети, які повинні складатися не лише з жінок, але й мужчин та молоді, збирати речі музейної вартости, та передавати до своєї філії Музею в Вінніпегу.

Під час з'їзду відбулась виставка речей мистецької та музейної вартості. Також переведено збірку на організаційний фонд, яка принесла $167.00.

На закінчення пред. з'їзду покликала о. Ткачука до кінцевого слова. Отець парох закликав до праці та до співучасти в Богослуженнях в його окрузі. Цебто щоби кожної неділі їхали до тої церкви в їхньому окрузі, де правиться Богослуження. Говорив також о. Ткачук про „Український Голос", та про вагу преси в нашому суспільстві.

Пожертви на організаційний фонд склали слідуючі: **По $10.00** — Відділ О. Кобилянської в Роза, п-во Ів. Баран, Русов Ривер. **По $5.00** — Юстина Чубей, А. Чубей, Е. Будій, Л. Дижняк, всі з Роза; о. і добр. Ткачуки, Відділ ім. О. Кобилянської у Вайта; Відділ ім. св. Ольги в Сірко; Н. Куцак, Сірко; добр. Стефюк, Відділ св. Ольги в Толстой; п-во Олійники, всі з Толстой; Г. Соломон, Н. Крипякевич, Анна Лидюк — всі з Вінніпегу; О. Манчуленко з Дуфрост, М. Матійчук з Стюартборн; В. Ілюк, п-во Т. Ілюк, Н. Костинюк, п-во Чоботар, Відділ О. Кобилянської в Сондавн — всі з Сондавн; Г. Чубей з Карлаврі.

По $4.00 — С. Чубей з Роза. **По $3.00** — І. Бугера з Дуфрост.

По $2.00 — Павлина Ігнаш, М. Пестрак, Докія Черевик, Ольга Завісляк, Андрій Банн, Марія Мандзюк — всі з Вінніпегу; С. Соколюк, Л. Кізюк, Арнауд, А. Гавронська, А. Онисько з Вайти.

По $1.00 — О. Матійчук з Стюартборн; О. Ребух, Н. Когут з Вінніпегу; В. Горбуль з Торонто; Ф. Цесмиструк, п. Д. Прокіпчук, Дикун, А. Ф. Цесмиструк, пані Прокіпчук — всі з Вайта; Агафія Матійчук з Толстой.

Разом **$167.00.**

Секретарки з'їзду:

Анна Баран з Роза
Марія В. Ілюк з Сондавн

Звернення КУК
ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ В ЛИСТОПАДІ 1974 МІСЯЦЯ СКВУ В КАНАДІ

Президія Секретаріяту Світового Конґресу Вільних Українців проголосила місяць листопад 1974 — місяцем СКВУ. З тої нагоди в неділю 3 листопада ц. р. в українських церквах Канади будуть відправлені Служби Божі в наміренні українського народу, а в наступну неділю 10-го листопада запляновано відзначити День Солідарности з нескореним українським народом на рідних землях.

Централя Комітету Українців Канади звертається до Відділів і Представництв КУК з проханням негайно приступити до підготовки цих святкувань у тісній співпраці з українськими церковними громадами й українськими організаціями та установами діючими на місцях, і закликає всіх українців Канади до масової участи у цих святкуваннях місяця Світового Конґресу Вільних Українців.

Відзначуючи День Все-Української Солідарности, в кожному українському осередкові Канади підготуймо власними силами програму Ширших Зборів української громади для заманіфестування нашої єдности і для схвалення резолюцій вимагаючих від уряду Канади інтервенції в обороні прав людини і прав українського народу потоптаних в Україні під совєтсько-російським режимом.

Рівночасно з нагоди місяця СКВУ, починаючи від першого до 30-го листопада 1974, при кожній нагоді Відділи і Представництва КУК переведуть за листами Централі КУК збірку фонду на бюджет СКВУ, щоб в цей спосіб нашим спільним зусиллям забезпечити працю Секретаріяту Світового Конґресу Вільних Українців на майбутнє.

Слідами нашої молоді, яка станула до голодівки за права оборонців української культури і української самостійности, в листопаді 1974 станьмо всі з'єднано до відзначення Все-Української Солідарности з нагоди Місяця СКВУ.

Комітет Українців Канади
Централя

Вінніпеґ, 11 вересня 1974

СЕКРЕТАРІЯТ СКВУ

проголосив

Листопад - місяць СКВУ

щоб

заманіфестувати єдність української спільноти у вільному світі

та

її солідарність з нескореною Україною.

З цієї нагоди
УКРАЇНСЬКА ДІЯСПОРА
відбуде:

Неділя — 3 листопада — в усіх українських церквах — День молитви та всеукраїнської єдности,

Неділя — 10 листопада — в усіх місцевостях — День солідарности з нескореною Україною — масові імпрези та збори із схваленням резолюцій.

До масової участи закликає

Центральна Комісія Акції
"Листопад — місяць СКВУ"

ПОВІДОМЛЕННЯ

Провінційний З'їзд Союзу Українок Канади на Манітобу відбудеться в днях 8, 9, 10 і 11 листопада 1974 року в Вінніпеґу, разом із складовою організацією ТУС в провінції та річними зборами Колегії св. Андрея. Відкриття з'їзду відбудеться в залі Собору Св. Покрови — вулиці Боровс і Сінклер, о год. 7:30 вечора.

Запрошуємо відділи в Манітобі та західнім Онтаріо приготовлятись до численної участи в цім з'їзді.

В з'їзді візьмуть участь: **пані О. Звоздецька,** представниця від централі **Союзу Українок Канади** і **Линда Лазарович** від **головного Музею в Саскатуні.**

Повніша програма буде подана в „Українськім Голосі".

Сподіваємось і просимо, щоб наші відділи як і членство були добре зарепрезентовані бо програма буде цікава.

До побачення на з'їзді!

ЗА ПРОВІНЦІЙНУ ЕКЗЕКУТИВУ В МАНІТОБІ:

Марія Мандзюк — голова
Д. Черевик — кореспондентка

На конвенції Національної Жіночої Ради Канади

Від 3 до 6 червня 1974 р. в Монктоні, Нью Брансвик, відбулися на кампусі франкомовного університету 81 річні збори Національної Жіночої Ради Канади.

В нарадах взяло участь 89 делеґаток з усіх провінцій Канади, в тому 5 українок: від ОУК — п-і Климків, від СУК — п-ні Л. Ґреґорі з Едмонтону, п-і Леся Ґреґорі з Торонта, п-і Галина Мельник з Монтреалю, від ОЖ ЛВУ п-і О. Заверуха.

На пленумі звітували представники центральних організацій. Від ОЖ ЛВУ п-і О. Заверуха у своєму звіті звернула особливу увагу на наші акції в обороні переслідуваних діячів культури в Україні, зокрема в обороні В. Мороза, вказала на Звернення до ООН ув'язнених у концтаборах СССР українських жінок — С. Шабатури, Н. Караванської і І. Калинець. Також наша делеґатка відмітила працю ОЖ ЛВУ на суспільно-громадському і харитативному відтинках.

Делеґатки СУК відмітили свою працю в музеї у Саскатуні, видання альбому вишивок і працю відділів у справі багаткультурности.

Представниця ОУК звітувала про участь у СКВУ та відзначення 40-річчя голоду в Україні і перевидання творів В. Стефаника.

Наради проходили під гаслом „Проблема людини", наголошуючи проблему перенаселення світу. На цю тему 4 червня відбувся панель.

З доповідачів — д-р С. Раймонд, голова комісії покликаної в справі використання землі і плянування в Принц Едвард Айленд, доказував, що землю необхідно буде більше використовувати для збільшення продукції, щоб виживити 4 більйони населення в світі в 1974 р., а до 2010 р. число населення світу подвоїться.

Панна К. МекФалейн, морський біолог, що 20 років веде дослідну працю над водоростами в Нью Брансвіку, звернула увагу на використання моря, а особливо його водоростей для виживлення людей. Японія вже 300 років плекає водорости на поживу. В Канаді водорости вживані для індустріяльних потреб, у косметиці та в морозиві. Також препарати з водоростей дають тим пацієнтам, які беруть кобальтове насвітлювання проти рака.

Вона сказала, що більшість канадської риби виловлюють совєтські риболовні експедиції. На морській конференції в Каракасі — відмітила прелеґентка — необхідно змінити закон, щоб 200 миль від берега визнати територіяльними водами Канади.

Ґ. Ферветер, член провінційного парляменту в Нью Брансвіку, в своїй доповіді звернув увагу на людський потенціял, вказуючи мале заселення Канади, яка буде мусіти прийти на поміч світові в переселенні людей. Він також подав цікаві статистичні дані: в 1901 році було в Канаді 14% жінок, що працювали поза хатою, а в 1970 році — 35%, з того 56% незаміжніх. В Канаді є 300,000 родин, прожиток яких залежить від одної працюючої особи, а 90% цих родин є на утриманні тільки матерів, отже около один мільйон дітей живуть в убозстві.

Доповідачем на одній із сесій був Роберт Андрас, міністер праці і іміґрації, який говорив про умови праці для жінок.

Перед закінченням нарад був ще панель на тему „Людських прав". Доповідачі: п-і С. М. Стедман, координатор, п-і Д. Килінан і д-р Д. МекАлістер.

Цей панель розглядав людські права в Канаді, наголошуючи рівноправність усіх без огляду на стать, походження і расу.

Головою Ради на рік 1974 - 1975 переобрано п-і Армстронґ, з українок до управи увійшли: п-і Галина Мельник з Монтреалю — заст. голови, п-і Л. Ґреґорі з Едмонтону, яка очолила референтуру здоров'я, і пані Леся Ґреґорі з Торонта — член організаційної референтури.

На бенкеті головним доповідачем була суддя Маргарита Мекваєр, тема її доповіді — „Жінка громадянка — права і обов'язки".

Ми також мали зустріч із мейором Монктону — Леонардом Джовлесом, який в останніх виборах був єдиним кандидатом, що отримав місце в парляменті без підтримки партії.

Всі резолюції, прийняті на конвенції, члени управи Ради кожного року передають прем'єрові Канади.

О. З.

„Гомін України"

У четверту річницю упокоєння мого чоловіка, бл. п. Михайла Скоренького, який упокоївся в грудні 1970 року, складаю замість квітів на його могилу, $5.00 на пресовий фонд „Променя".

Вічна йому пам'ять!

Одноразово долучаю мою передплату на 1975 рік, в сумі $6.00.

Марія Скоренька, Виндзор, Онт.

PROMIN

Vol. XV. No. 11 ENGLISH SECTION November, 1974

FOLKLORAMA '74: MULTICULTURALISM AT WORK

By TARAS HUKALO

Caravan in Toronto (June 21-July 1), Folklorama in Winnipeg (August 10-17) were both born in Toronto, in the home of Levko and Zenia Kossar, while Yaroslav Semchyshyn was visiting them in 1969.

"It was Zenia's idea and done there first. I then suggested it to Mayor Steve Juba and the Winnipeg City Council, and it was started here in 1970. Since then it has been held annually and has grown from 150,000 visitors to 1 2 million in the short span of five years." said Mr. Semchyshyn.

For $2.50 (approximately 30¢ a day) you get a passport (free to children 12 and under and senior citizens over 65) for eight days to be used as often as one wishes, which are stamped with a distinctive stamp of each pavilion, offers a chance to win two trips to Europe via Air Canada, the use of free bus transportation to go around the world without ever leaving the city.

This "Festival of Nations", which is one of the most unusual events to be found anywhere, it gives the passport holder a chance to taste food of 32 countries, lively music, displays, and traditions in the setting of Winnipeg's multilanguage community. You see high kicking Kozaks dance the "Hopak," and outdoor Italian wine garden, a boisterous German beer hall, an Indian pow-wow, Lebanese belly dancers, and the intricacies of "Pysanky".

Free Concert

Folklorama started with a free opening concert, where Monty Hall, host of TV's popular show "Let's Make a Deal" introduced the mayors and queens of each pavilion. The dancing displays of Irish, Scottish, Ukrainian, Hungarian and Polish ensembles followed.

Taking part in the official part of the program was Mayor Steve Juba who welcomed everybody to the City. Education Minister Ben Hanuschak spoke on behalf of the Province of Manitoba, Orest Kruhliak on behalf of the Secretary of State of Canada, Judge Peter Taraska for the citizenship court and Julius Koteles for Folklorama.

Then Mayor Juba and his wife, dressed in Ukrainian outfits, Monty Hall and his wife rode a Red River Cart drawn by an oxen down "Kiev Boulevard" to the gates of the Kiev Pavilion to open officially the first pavilion which for the last two years won "The Best All Round Pavilion". Miss Kiev, Karen Osachuk, and the mayor of the pavilion, Peter Kondra, in turn greeted them with traditional bread and salt and "vitayemo," and showed them why the pavilion was a winner again for the Ukrainian Canadian Committee and the 14 youth and cultural organizations—Orthodox and Catholic—totalling over 400 volunteers who gave their time and energy to see others enjoy themselves.

Massive Line-Up

The massive line-up of people saw the front of the building decorated as a traditional church and entered the grounds through a bell tower depicting this year's theme "Discover Bukovina". Exhibits by the Ukrainian Arts and Crafts Museum of the Ukrainian Women's Association of Canada displayed Bukovinian costumes, "pysanky," embroidery, woodcuts, tapestries, and traditional designs that could be adapted to contemporary articles, SUSK showed a video tape of a three-day Bukovinian wedding in 45 minutes, which they did in Garden Town in 1972. The Ukrainian Cultural and Educational Centre of Winnipeg showed photographic panels, story cards, and artifacts of the development of Ukrainians in Canada, called "Taking Root in a New Land". Slavko Nowytski's film "Reflections of the Past", a 30-minute documentary in color, was shown every hour. There was a wide range of crafts from "pysanky" to woodcarving and embroidery. The artists were on hand to show how it is done. Boutiques sold ceramics, books. embroidered T-shirts, etc.

Entertainment, one of the features of Folklorama, was in the "Zabava" room and "sadok",

where the acts continuously changed and showed the high standards attained by Ukrainian groups.

Food such as varenyky, kobasa, ukabobs and tortes, etc., again proved to be a favorite with non-Ukrainians.

Folklorama ended with another free concert at which Miss Kiev, Karen Osachuck, won the title of Miss Folklorama '74 and two free tickets to fly anywhere Air Canada flies.

Miss Folklorama

Saturday night, August 17, the last official event of Folklorama, saw a tearful Karen Osachuck, Miss Kiev '74, dressed in a beautiful Ukrainian embroidered gown, accept the title of Miss Folklorama '74, before Miss Canada, 31 other young candidates representing different ethnic pavilions and an overflowing crowd of 3,200 at Winnipeg's Centennial Hall.

Miss Osachuck, who is 18, was born in Canada as were her parents and two younger sisters. She is a member of a Ukrainian vocal quartet, church choir, and dance group. She took seven years of Ukrainian at her parish school, four years at high school and her 12th at St. Andrew's Ukrainian College.

"I'll be entering the faculty of education at the University of Manitoba and specializing in Ukrainian and Art, and hope to be teaching these subjects in elementary school".

Miss Osachuck was chosen Miss Kiev '74 at the annual Ukrainian Week—Independence ball last February. Since then she has represented the Winnipeg community as guest at the five Ukrainian pavilions in Toronto's Caravan (June 21-July 1), a similar event to Folklorama, rode in the Dauphin's Ukrainian Festival parade (August 1-4), attended a day at the races, yacht club reception, a pool party, press conferences, cruises on the Paddlewheel Queen, attended the inauguration of Folklorama by Mayor Juba at city hall, and witnessed the signing of a proclamation by Premier Schreyer who spoke a few words of Ukrainian to her.

Karen was judged on her knowledge of her ethnic heritage, personality, poise and the impressions she created as hostess at the Kiev pavilion where she spent six to eight hours daily for 8 days explaining the displays and cultural programs, and welcoming the visitors. Throughout all these events she always wore her Ukrainian costume.

For the rest of the year as Miss Kiev and Miss Folklorama she will represent Manitoba's multicultural community at major functions.

"Svoboda".

До 100-річчя з дня народження О. Кошиця

У вересні 1975 року припадає 100-річчя з дня народження видатного українського композитора й геніяльного дириґента Олександра Антоновича Кошиця.

Для відзначення цих роковин Дирекція Осередку Української Культури й Освіти створила Ініціятивнивний комітет під керівництвом д-ра Павла Маценка. Комітет уже приступив до праці. Надіслано листи до визначних музик у різних країнах українського поселення за межами України з запрошенням ввійти до Комітету. Склад Комітету буде проголошений у пресі після остаточного вкомплетування.

Завдання Комітету — зреалізувати задумзавіт дружини покійного композитора й дириґента бл. п. Тетяни Кошиць видати монументальну книгу про Олександра Кошиця. Фонди на цю ціль Покійна залишила в своїй спадщині. Книга мала б складатися з таких матеріялів:

1. Статті О. Кошиця про українську музику, що були друковані в журналах та газетах, музичні й літературні праці його, що виходили окремими брошурами тощо.

2. Спогади й листочки до вінка, написані людьми, які мали дружні чи професійні зв'язки з О. Кошицем.

3. Листування композитора - дириґента з визначними діячами української культури.

4. Деякі, не друковані досі, музичні твори О. Кошиця, зокрема історичні пісні.

Комітет плянує видати коротшу монографію про О. Кошиця англійською мовою, поставити меморіяльну дошку в Осередку Української Культури й Освіти в 100-річчя святкувань.

Комітет звертається з проханням до людей, які особисто знали Олександра Кошиця й хотіли б написати спогади про нього, зголошуватися листовно на адресу:

Ukrainian Cultural and Educational Centre,
P. O. Box 722,
Winnipeg, Man. R3S 2K3

BUY NEW CANADA SAVINGS BONDS

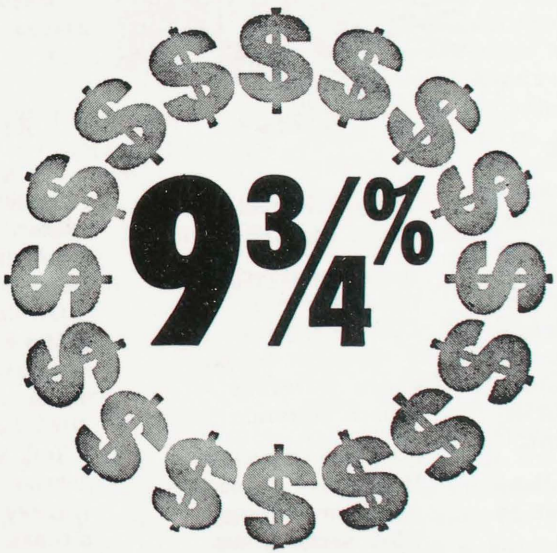

КОЖНОГО РОКУ
НА ПРОТЯЗІ
9 ЛІТ

- ПОВНІСТЮ ЗАҐАРАНТОВАНІ УРЯДОМ КАНАДИ
- РІК ЗА РОКОМ ДАЮТЬ ДОБРИЙ ПРИБУТОК З ПРОЦЕНТІВ
- МОЖУТЬ БУТИ БУДЬ КОЛИ ВИМІНЕНІ НА ГОТІВКУ ЗГІДНО З ЇХ ПОВНОЮ ВАРТІСТЮ ТА З ДОДАТКОМ СУМИ ПРОЦЕНТІВ.

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Сопілка

З бузини ми з татом
Попрохали гілку.

Тато біля хати
Вирізав сопілку.

Тільки вона після
Не співала пісні.

Свисне малиново
І почне прохати
Гілок бузинових
Більше не зрізати.

Олександер Бродський

Тітонька капуста

В родині Помідорів сталася неабияка подія: народився маленький Помідорчик. Ой як зраділа мама! Ой як зрадів тато! З такої нагоди вони вдягнулися у все червоне й запросили в гості свою найкращу сусідку, тітоньку Капусту. Хіба ж можна було не показати їй малюка! Запросили й чекають.

Минула година, друга. Нема тітоньки Капусти. Прийшов до неї тато Помідор і каже:

— Ми вже так ждемо вас! Не хочемо самі й до столу сідати.

— Іду, сусіде, йду. Не забарюсь. Тільки вдягнуся — й бігом до вас. Незручно ж іти нечупарою.

Повернувся тато Помідор додому. Чекають, чекають, а тітоньки Капусти нема та й нема.

Без кінця вдягала вона на себе сукенку за сукенкою. А поки чепурилася, маленький Помідорчик виріс, що його й не впізнали.

Ладоньки-ладусі!

Білоруські народні пісеньки

Ладоньки-ладусі,
Прилетіли гуси,
Сіли на воротах
У червоних ботах,
Стали ґелґотати —
Нічого їм дати.

Насиплю горошку,
Щоб поїли трошки.
А ще сипну гречки,
Щоб несли яєчка.

Гусоньки ґелґочуть,
їстоньки не хочуть,
Не куштують гречки,
Не несуть яєчка.

Ой ходила павонька

Ой ходила павонька
По горі,
Погубила пір'ячко
По траві.
Там Олеся гуляла,
Пір'ячко збирала,
Пір'ячко збирала,
В подушечки клала.

Драбинка

Це шотляндська гра. І найбільше вона до вподоби тим, хто вміє добре стрибати.

Де-небудь на майданчику креслять драбинку. В драбинці десять щаблів.

От на одній нозі кожен по черзі й починає стрибати через них: спочатку через щабель, потім — через два, три, чотири...

Перемагає той, хто стрибне найдалі.

Хто кмітливіший?

Гра чілійських малят.

Чілійці живуть на березі океану. Їхня країна — в далекій Америці. Тут і дрімучі ліси. і високі гори...

От чілійські діти й вигадали собі таку гру.

В коло стає хлопчик чи дівчинка, вказує на будь-кого з дітей і вигукує: „Земля!"

Той, на кого вказали, швиденько мусить назвати якусь тварину, що живе чи в лісі, чи в горах. А як почне довго роздумувати, то тут-таки із гри й вибудее.

На слово „вода" називають якусь рибу. А на слово „небо" — птаха. Виграє той, хто найдовше втримується у грі.

Жаль обнову празникову

Недоросточок Іванко
З тину на коня стрибав,
Геть штанята розідрав
Ще й хустину утеряв.
Не жаль хустоньку шовкову,
Жаль обнову празникову,
Жаль штанята.

Леонід Мосендз

ЗАСІВ

ПОВІСТЬ

(Продовження)

Але на запити бабуня не любить відповідати, як зрештою всі дорослі. На ті пекучі запити, що аж муляють дитячу мисль. От так би, наприклад, хотілося знати, що сталося з дядьком, з тим таємничим дядьком, що його кудись за Україну заслали. Але такі запити, відчуває хлопець, належать до категорії мужицьких, до тих, на які від дорослих можна чекати не відповіді, а лише нагінки.

Другий тиждень уже гості в домі. Чи то їхній вплив, чи то вплив осені, але змінився Ніно за цей час. Немов би виріс, витягнувся, став тихішим, зосередженішим. Навіть батько спостеріг якось цю зміну й запитався, зазирнувши хлопцеві ввічі:

— Що з тобою, Ніну? Нездоровий?

— Ні, тату! Нічого! — і хлопець провів щокою по батьковій руці. Ще раз подивився Людкевич хлопцеві ввічі, задерши до себе його голову. Чи зрозумів чи ні, але нічого не сказав. Тільки зітхнув і попляцав хлопця по спині.

— Будь розумним! — Скрутиться — змелеться! Слухайся старших!

Ах ті старші! Завши треба їх слухатися. І тільки слухатися! Коли ж вони послухаються нас молодих?

* * *

Від'їхала бабуня й випровадив її Ніно з виразним почуттям полегші. Бо хоч часом і подобалася вона своїм небуденним умінням оживити уяву про давні й цікаві події, але її суворість до Нінових хиб, її повсякчасне обшарпування всього поступування дитини, її нарешті мало зрозуміла дитині мова, — коли вона розмовляла часом з мамою, — все це викликало у Ніна скорше радість ніж смуток з її від'їзду.

Та все таки той від'їзд не привернув щасливих днів. Майбутнє його вже було вирішено й розмислене. Ніно саме перед від'їздом бабуні мав можливість зі своєї кімнати вислухати родинну нараду, що була присвячена лише йому. Говорила тоді найбільше бабуня. Її російські, виразні, ніби точені слова з характерним чужим наголосом, спадали мов тягарці на вагу його долі. І з тих слів довідувався Ніно, що він правда, дуже самостійна дитина, не дурна, смілива, але занадто амбітна, без пошани до старших, нестримана на язик й найбільше всього невихована.

Такого погляду в цілому Ніно про себе ще ніколи не чув і хоч не все з розмови розумів, але добре вже тямив, що над усіма думками про нього панує вже й раніше знане йому тяжке оскарження. Що він власне збитошне мужиченя, яке треба всіма засобами направити, бо інакше багато, багато неприємностей зробить він у житті й своїм батькам і самому собі. З усіх тих слів дихало на хлопця чимось чужим, невідкличним. Чимось, що причаїлося десь близенько, близенько й ось має охопити, зім'яти, скрутити й потягти за собою в далеку, непривітно-сіру будуччину. Беззахисність проти цілого того почуття, відчуття дивної чужоти, викликає в дитячій душі глибоку тоскність. Так завмираючи тріпається зловлене пташеня, в самому дотику ворожої руки відчувши жах невідомого.

А баба говорить далі. Про рід Людкевичів, що не сміє, мовляв, іти долі, про дивні нахили дитини, що, замість з ними боротися, лишається їх буяти, про шкідливість того зацікавлення Україною, тою гайдамаччиною, яка вже з дитячих років приправляє дитині шлях його нещасного дядика, що за своє хлопоманство й гайдамацикі вподобання блукає десь сибірськими просторами. Так говорить стара й у мовчанці батька й матері відчуває хлопець рівну й безсумнівну згоду з її словми. І до почуття внутрішньої здеревенілости долучається ще трохи, поки що лише трохи, горячі від того, що ані від батька ані від матері не почув він ані слівця оборони чи заперечення. Тепер ця мовчазна згода батьків лягає на його душу паморочливою імлою й у ній він спускається на дно тяжкого сну.

Це ж почуття пересудженості знов охоплює його своїми цікими памороками, коли після від'їзду баби наказують йому мати залишитися зранку в їдальні:

— Нікуди не ходи, Нінцю! Сьогодні почнеш вчитися абетки, підтверджує тітка. А хлопець, пригнічений усім досі незрозумілим, тільки покірно зідхає й вмощується на високий стілець

перед роскритою на столі книжкою.

Вирівняні в рядки й складені в стовпчик стоять перед Ніном чорні знаки абетки й він, слідкуючи за кінцем олівця, що ним показує тітка на окремі літери, проказує за нею невиразним голосом: а, б, в, г... Так ось перебігають його очі по рядках літер і раз і другий і десятий, а уста автоматично повторюють за тіткою їхні назви. Але коли тітка вимагає, щоб він сам проказав тепер усю абетку, — то Ніно нічого, нічогісінько не розуміє. Бо зразу ж опанувала дитину настроєва гра уяви й зовсім не те він бачив, що показував олівець і не те чув, що проказували покірні уста.

Бо всі ті літери видавалися йому довгим, предовгим ключем чорних птахів, що тягнуться шнуром кудись у сіру безвість і кожна з них відносить за собою кавалочок його радостей. А замість них залишає йому своє одноманітне б, в, г... І тому всі літери перемішалися в його уяві своїми гачками, перекладинами, хвостиками, реберцями й дитинка знов і знов повторює їхні назви, вдивляється в них та все таки нічого не бачить і не розуміє. І вже кілька день б'ється над хлопцем тітка, уже не раз змішалися її нарікання з Ніновим плачем, але висліди науки дуже незначні. Не дається абетка.

У стані пригноблення, під перехресним вогнем докорів, хлопець нагадує загнане звірятко. Очі його дивляться гарячково й розгублено, не бачивши нічого, вуха не чують слів, бо вже нарешті й у свідомости починає переважати одне лише почуття безпомічности. І раптово в короткому викрику чується прибита, але не затамована відпорність. І криза, яка мусіла прийти, у недовзі й з'явилася.

* * *

Одного дня, при кінці першого тижня науки, коли вже, здавалося, прийшов край терпінню недосвідченої вчительки й силам учня, сталося диво. Ніно сам, без помилки, повторив цілу абетку, та ще з кінця. Мов десь у куточку мозку раптом і само собою відкрилося заставки розуміння й це було несподіванкою навіть і для хлопця. Він ураз оживився, усвідомивши собі нараз зв'язок між формою й звуком, та закрішивши той зв'язок у свідомости. Страчена самоповага почала вертатися до нього і знов він посипав дощем запитань, не мігши побороти навали спокусливих „чому". Особливо ж цікавили його, бо й сильно докучали при науці, твердий і м'який знаки. Такі довгі назви мали ці нічим назовні невидатні літери. Чому?

— Бо при читанні вони не вимовляються, — пояснює тітка.

— Навіщо ж вони тоді здалися? — найкраще би їх викинути!

— Вони потрібні, але їх не вимовляють... І тітка пустилася в довше пояснення ролі цих літер, але сама заплуталася й замовкла, не знавши як висвітлити Нінові те, в чім і сама не мала певности.

Хлопець слухав, але нічого не второпав. Це було понад його розуміння триматися цих трудних і все таки непотрібних знаків. Скільки вони йому крови зіпсували! А скільки мабуть, псують і його товаришам, усім хлопцям по всіх школах! І виходить, що все ні для чого. А з тітчиного пояснення він добре відчув, що й сама вона не така вже й певна в їхній необхідности.

— Ну, все одно вони непотрібні! Їх треба викинути! Тільки плутають! — рішучо постановив Ніно, вислухавши дівчину.

У тітці був зачіплений не лише авторитет, але спалахнуло й подразнення з власного неуспіху й вона не витримала:

—— Дуже ти розумієшся, що треба, а чого ні! Слухайся старших і менше балакай! — обірвала вона хлопця подразненим тоном.

— Ви також нічого не розумієте, — бовкнув Ніно раптово й зараз же сам здивувався, як ці слова вирвалися в нього майже мимохіть.

Дівчина спалахнула. Різнервована учнем, якого не вміла навчити, вона відчула себе ображеною і коротким рухом ухопила хлопця за вухо.

Нінові досить часто діставалося від мами легких потилищників. На них він уже був звик. Він навіть приймав їх не як кару, бо що то могла бути за кара, коли боліло менше, ніж приятельский стусан, але як прояв материнського права на кару. Плач при цім служив не так виявом болю, як засобом для зм'якшення материнського серця. З цією фізичною карою він мирився. Інакше правда, було з батьком. Той хоч і рідко виконував на хлопцеві свій батьківський вплив, але коли до такого доходило, то це вже не був лагідний мамин стусан. Це була справжня кара, яку навіть більше відчувало тіло ніж душа. Ніно боявся її, але й вона не викликала в нього внутрішнього протесту проти права кари. Траплялася бо вона рідко й завжди була з якийсь дійсно визначний збиточний учинок.

Та ніколи ще з ним не ставалося, щоб його били чужі. Був це лише привілей батьків й його добре зрозумів і запам'ятав Ніно, бувши колись свідком, як визвірився батько на сусіда шевця, що хотів вибити Ніна за розбиту шибу. За нею дістав тоді хлопець подвійну порцію пляцків, але запам'ятав, що ніхто з чужих не сміє його карати. Бійок з хлопцями він не рахував. Припухлий ніс, ґуля на лобі, підбите око, або й розрепана губа, — усе це були лише зовнішні ознаки товариського суперництва й ганьби не робили та швидко забувалися. Серед хлопців передмістя були це почесні знаки мужности й відваги.

Але тепер, коли його покарала хоч і тітка, але все таки особа, до якої він не звик як до члена родини, молода дівчина, за якою не відчував повноти авторитету дорослих, — тепер на цю кару, таку принижуючу для його гідности, він образився. Відруховий висновок був у мент. Бо не розмисливши, навіть не усвідомивши, що робить, він схопив зі стола олівець і вдарив загостреним кінцем його в руку, що тримала ще за вухо.

Дівчина тільки зойкнула й пустила хлопця. Але враз схопила його за руку й дзвінкі та дошкульні удари долонею посипалися на Ніна куди попало. Його крик, нарікання дівчини, тупіт ніг прибігших із кухні мами й Докії, — увесь цей раптовий гамір, заскочив мати здивованою несподіванкою і, вислухавши від сестри в чім справа, вона взялася за хлопця:

— Проси в тітки вибачення:

Ніно подивився на дівчину. З розтріпаними косами, тяжко задихавшись, стояла вона з рукою біля уст, висмоктуючи з ранки кров. Хлопцеві здалося, що їй у очах блищать сльози. Але це тільки штовхнуло його на вперту відповідь, мабуть, щоб не виявити свого зніяковіння:

— Не хочу! Вона мене образила!

— Не хочеш? Гляди мені, який образливий! Забирайся до своєї кімнатки і стань у куток. Прийде батько — він з тобою побалакає! — тільки й сказали мати й відтрутили хлопця від себе. Була це погана ознака.

Як у імлі стоїть Ніно в кімнатці біля вікна. Він ніби пильно дивиться в садок, але нічого не бачить, не чує, не усвідомлює. Він цілком під враженням заподіяної йому тіткою кривди. Але на диво. До цього почуття примішується ще й інше, досі незнане: там у кімнаті стоїть дівчина з довгими косами й на її очах блищать сльози. Йому шкода її. Але просити вибачення він не може! Ні! І хлопець немає вже сили розібратися в своєму положенні й тільки з упертости, не піддатися стоїть і глядить через вікно сухими нерухомими очима.

Увійшли мати й покликали його до батька. Навіть не глянула на Ніна. Хлопець вийшов напружено спокійний, став біля одвірка й подивився довкола. Батько, спершись рукою об стіл, теж стояв суворий і трохи похилений уперед, немов ось-ось готовий кудись скочити й ухопити. А біля вікна дівчина з обв'язаною рукою дивилася пильно в землю.

— Іди й проси в тітки вибачення! — труснув Ніном короткий наказ.

Хлопець не ворухнувся, закам'янівши біля дверей. Він хотів відповісти, що його несправедливо покарано, що він тому й не хоче просити вибачення, бо він лише оборонявся, що він... він... Але всі ці думки тільки сверлять йому мозок, а горло стиснула невидима, міцна рука й не випускає ані шелесту.

— Чуєш, що я кажу! Проси вибачення! — не дає спам'ятатися батько.

— Не буду! — витискує нарешті хлопець із горла хлипливі звуки.

— Не будеш? — поволі, зловісно перепитує батько, ступивши крок уперед. І в слідуючий мент, ухоплений залізною рукою, стоїть хлопець перед дівчиною:

— Проси!

(Далі буде)

У перші роковини смерти нашої дорогої мами-бабуні, бл. п. Павлини Світухи, складаємо в її світлу пам'ять пожертву на пресовий фонд журнала „Промінь" $5.00.

Дочка Галина з мужем і синами — Олегом і Адріяном Михальчук, Монтреал

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

На свіжу могилу мого дорогого сина, бл. п. Віктора Бевша, який упокоївся 8 лютого 1974 року на 43 тім році свого життя.

Дорогий Сину, рано ти оставив нас всіх. Безперестанно згадую тебе і молюсь за тебе Богу, щоб Господь оселив твою душу там, де всі праведні спочивають. Спочивай, мій дорогий Сину там де вічний мир і вічний спокій, а ми тебе ніколи не забудем.

В одинадцяту річницю смерти мого незабутнього мужа, бл. п. Василя Бевша, який упокоївся 20 жовтня 1963 року, у світлу пам'ять покійних, замість вінків на дорогі могили складаю $20.00 на журнал „Промінь".

Сумуюча мама Таїсія Бевш-Копил,
Торонто, Онт.

— — — — —

У першу болючу річницю смерти мого незабутнього мужа, бл. п. Вадима Доброліжа, та в одинадцяту річницю смерти нашої найдорожчої бабуні Євдокії Симонової, складаємо $15.00 на нев'янучий вінок, як пожертва на журнал „Промінь".

Дружина Валентина з родиною,
Едмонтон

— — — — —

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Марії Білик, яка упокоїлася 20 серпня 1974 року в Норт Бетлфорд, Саск., складаю $5.00 на пресовий фонд „Променя".

Анна Завальська, Норт Бетлфорд

— — — — —

Складаю нев'янучий вінок на свіжу могилу моєї дорогої й незабутньої сестри, бл. п. Марії Білик, яка упокоїлась 20 серпня 1974 року в світлу пам'ять засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Катерина Друль, Норт Бетлфорд

— — — — —

З „нев'янучого вінка" зібраного на похороні бл. п. Юрія Кухти в Єлов Крік, Саск., який упокоївся 2 серпня 1974 року, призначено $10.00 на журнал „Промінь". Покійному вічна пам'ять.

о. С. Зузак

— — — — —

У світлу пам'ять нашого найдорожчоро мужа, тата і дідуня, бл. п. Теодора Сосницького, який упокоївся 13 вересня 1974 року в Монтреалі, Кв., складаємо $20.00 на пресовий фонд журнала „Промінь".

Катерина Сосницька і діти
Монтреал

— — — — —

Складаю китиці нев'янучих квітів у роковини смерти нашого дорогого і незабутнього мужа і батька бл. п. Петра Процишиного і незабутньої пам'яті дорогого зятя, бл. п. Івана Цимбалістого у світлу пам'ять Покійних засилаю $20.00 на журнал „Промінь", щоб він живими квітами процвітав у пам'ять наших дорогих.

Дружина Петруня Процишин з родиною,
Донвел, Саск.

— — — — —

У четверті роковини смерти мого незабутнього мужа, бл. п. Андрія Юхимця, який відійшов у вічність 30 вересня 1970 року, в його світлу пам'ять висилаю $5.00 на фонд журнала „Промінь".

Дружина Христина Юхимець, Гемилтон

Складаю нев'янучий вінок на свіжу могилу мого дорогого батька, заслуженого громадянина, бл. п. Петра Лучака, який упокоївся 16 червня, 1974 року, в його світлу пам'ять засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Дочка Олена Лучак,
Виллінгдон, Алта.

— — — — —

Відділ ім. Ольги Басараб у Гефорді, Саск. складає $10.00 на нев'янучі вінки: у пам'ять довголітньої членкині бл. п. Параски Кіндращук, яка відійшла у вічність в травні 1974 року, а в кілька днів по ній упокоїлася її дочка, бл. п. Анна Шквара, бувша членкиня, яка кілька років тому замешкала у Келовна, Б. К., в їх світлу пам'ять відділ складає $10.00 на журнал „Промінь". Родині покійних висловлюємо глибоке співчуття в їх подвійнім горі.

Анна Ткачук, референтка

— — — — —

На свіжу могилу моєї впокоєної Дружини, бл. п. Добр. Катерини Дебрин, яка так вчасно відійшла від нас, у її світлу пам'ять складаю $15.00 на улюблений нею „Промінь".

о. М. Дебрин, Лондон, Онт.

— — — — —

Складаю нев'янучий вінок з найкращих квітів на свіжу могилу моєї мами, бл. п. Анастасії Дерев'янчук, яка упокоїлася 12 жовтня 1973 року у Вайта, Ман. й у світлу пам'ять Покійної складаю $10.00 на журнал „Промінь".

Дочка Анна Подольська і родина,
Вайта, Ман.

— — — — —

У світлу пам'ять мого незабутнього мужа бл. п. Василя Пуцентела, у роковини його смерти складаю нев'янучий вінок і засилаю $5.00 на журнал „Промінь".

Дружина Іванна Пуцентело, Едмонтон

— — — — —

Відділ Союзу Українок Канади ім. Доньки України в Робліні, Ман. складає нев'янучі вінки у пам'ять наших двох бувших членкинь: бл. п. Анни Мараш, яка відійшла у вічність 9 лютого 1974 року і бл. п. Параскевії Пурич, яка упокоїлась 18 серпня 1974 року, в їх світлу пам'ять замість квітів на свіжі могили засилаємо $10.00 на журнал „Промінь".

За відділ — Павліна Бугера, голова
Анна Горбай, секр.

— — — — —

Складаємо китиці запашних нев'янучих квітів на могили наших двох незабутніх приятельок, співпрацівниць на громадській ниві — бл. п. Марії Колодій, у шості роковини її відходу від нас у Торонті 1968 року і друга — бл. п. добр. Катерина Дебрин з Лондону, Онт., яка так несподівано і завчасно покинула нас, в їх світлу пам'ять засилаємо $10.00 на журнал „Промінь".

Микола і Марія Іванець, Брентфорд

— — — — —

На свіжу могилу нашого приятеля, бл. п. П. Немого, замість квітів складаємо $5.00 на „Промінь", а дружині Покійного М. Немій висловлюємо сердечні співчуття.

Іван і Галина Михальчуки
і сини — Монтреал

МОЄ ЗНАЙОМСТВО З КОЛОМИЙКАМИ

Це почалося ще тоді, коли весь широкий сонячний світ здавався мені, малому, чудовою казкою, коли були ще живі відважний Котигорошок і могутній Вернидуб, добрий Іван-царевич і прекрасна царівна, а страшна баба-Яга жила не в тридев'ятім царстві-государстві, а в густих кущах бузини в кінці нашого городу за садом.

У тому саду мені було завжди страшнувато. Висока, в ріст людини, трава, колючі сливи, густо обплетені диким хмелем (там і в соняшний день було темно), а на старих яблунях і грушах, високо вгорі, як у казці, завжди пурхали з гілки на гілку золотокрилі жар-птиці і співали свої чарівні пісні...

А біля веселої хати, з маленькими вікнами до сонця, з білими стінами, підведеними жовтою глиною, було завжди сонячно і привітно.

За воротями, на вулиці, теж було цікаво і весело, особливо в неділю чи в якесь свято. Люди якось ненароком збиралися тут погомоніти, лузали насіння, запиваючи холодною, чистою, м'якою, пахучою водою з глибокої криниці, що стояла тут, при дорозі, під старою задумливою вербою.

Багато минуло років з того часу. З кількох криниць доводилось пити воду, а такої, як в рідному селі, мабуть, немає ніде! Благословенні ж будьте ви, рідні криниці, з цілющою водою!

Якось курним шляхом, звідти, де, як мені тоді здавалося, земля сходиться з небом, в'їхав у село дерев'яний скрипучий віз. На ньому сиділи широкоплечий чоловік і білоголовий хлопчик. Віз зупинився біля криниці. Широкоплечий чоловік щось тихо сказав хлопцеві, той відв'язав від полудрабка відро і пішов до криниці по воду.

Жінки, розглядаючи нову людину, загомоніли:

— Та він же зовсім сліпий!..

А чоловік повернувся обличчям до людей, закліпав червоними повіками, привітався. Потім простягнув руки до старенького запиленого ряденця, витяг з-під нього гармошку, закинув на плече ремінь, пробіг пальцями для проби по ладках і тихо заспівав:

Ой, Морозе, Морозенку, ти славний козаче,
За тобою, Морозенку, вся Вкраїна плаче...

Ледь схиливши на плече голову, з піднятим догори обличчям, ніби невидющими очима своїми шукав чогось у високому синьому небі. Він ніби й не співав, а виразно проказував кожне слово, а голос дивний якийсь, схвильований:

Із-за гори з-за крутої військо виступає,
Та попереду ж Морозенко сивим конем
вигравае...

З дворів виходили чоловіки, молодь, збігались з усього кутка діти, навіть старі діди й ті виходили за ворота, спиралися на ґерлиґи, слухали. А пісня дзвеніла, сповнювала серце жалем і смутком:

Ой, і не вернувся ж Морозенко, голова
завзята —
Та замучили Морозенка вороги прокляті.
Та вони ж його не стріляли й на чверті
не рубали,
Вони в нього молодого живцем серце
виривали...

Поволі від'їхав дерев'яний віз, востаннє проскрипів біля ставу і зник за вербами; і стало тихо, навіть жінки не гомоніли на колодках, не хрускали смачного „соняхового" насіння; і тільки пісня... прекрасна пісня лунала та й лунала в серці моєму...

Ой Морозе, Морозенку, преславний козаче,
За тобою, Морозенку, вся Вкраїна плаче...

— Бабусю, — питав я, — а хто такий Морозенко?

— А це чоловік такий був, з кровопивцями бився, за бідних і нещасних людей стояв. Бач, яку гарну пісню про нього співав!

— А Вкраїна?..

— Вкраїна? — бабуся гладила шкарубкою долонею мене по голові, — Вкраїна — це наше село, поле, люди, ну, ще города великі — все це Вкраїна. А ми, дитя моє, ми вкраїнці...

...За тобою, Морозенку, вся Вкраїна
плаче...

Ця незрівняно прекрасна пісня-дума назавжди залишилася в пам'яті моїй, як і ота свіжа, чиста вода з рідної криниці.

Після Другої світової війни, в 1946 році, я переїхав вчителювати з Чернігівщини в село Тростянець, неподалік від міста Долини, що

біля самих Карпат.

І тут я вперше почув коломийки...

Справжні, народні коломийки, що дзвеніли й іскрилися, переливалися барвистими кольорами весняної веселки, зворушували серце людини щирістю, ніжністю своєю, бо струмувала вона з глибокої, бездонної криниці народної душі!

Господар, в якого я був на квартирі, запросив мене якось на весілля до свого племінника. У тіснуватій кімнаті я найперше помітив скрипалів і бубністів. Але незабаром музики, а з ними й охочі до танців, вийшли на подвір'я. В кімнаті стало зовсім тихо. І раптом один старий чоловій заспівав:

А єк я си нагадаю,
Та си роздумаю —
Пішли літа молоденькі,
Єк лист по Дунаю...

І замовк, журно повиливши голову. Заспівали й на другому кінці стола:

А як я си нагадаю,
За давнії літа —
Болить мене головонька,
Що не виджу світа...

На подвір'ї радісно виспівували скрипки, весело вистукував бубон, а в кімнаті співали сумних коломийок. Співали їх люди, які пройшли многотрудний життєвий шлях: змарнувалась їхня молодість — чи в мокрих окопах першої світової війни, чи в полоні за колючим дротом, чи в шуканні щастя-долі в далеких, чужих краях, за синіми морями, за океанами... Гнула їх до сирої землі Австро-Угорщина і панська Польща, катували німецькі фашисти, розпинали й „свої" яничари...

Багато горя і так мало щастя, молодість пройшла — ніби й не було її. І тому й коломийки смутні-невеселі:

Воли ж мої половії,
Чи орати вами?
Літа мої молодії,
Жаль мені за вами.

Та ось серед гурту молодих, жвавих хлопців, що зайшли в кімнату, задзвеніла безжурна, з відтінком добродушного жарту „легонька" коломийка:

Коло проса любка боса
Ніжки зморозила...
Купив бим їй черевички —
Лиш би мне любила...

Я був зачарований чудовими народними мініятюрами. Намагався запам'ятати їх і не міг, бо їх було так багато, як восени в лісі золотого листя — якась коломийкова заметіль... Вони іскрились, як зерна бісеру, дзвеніли, розсипались жартами, безтурботним сміхом:

Зарікайся, файна любко,
Мід-горівку пити,
Та й лишень не зарікайся
Івана любити...

З того, що я почув того вечора, запам'яталось небагато. Наступного дня я запитав свого господаря, як би мені записати те, що вчора співали.

— Тоті коломийки?

— Еге ж.

— А направду файні? У вас, на сході, відай, таких нема, ая!..

Спільними зусиллями ми пригадали кілька десятків коломийок, і я їх, не гаючись, записав у зошит...

У школі були місцеві вчителі з різних районів Івано-Франківської області. Вони знали багато і пісень, і коломийок, любили їх і при нагоді, коли були „в гуморі", співали.

Якось зібралися ми зустрічати Новий рік. В усіх настрій був піднесений, святковий. Багато було переспівано пісень. Молодий учитель з Галицького району, який працював у школі перший рік, нахилився до мене і запитав:

— Я чув, що ви цікавитесь коломийками? А я ж їх знаю стільки, що й пригадати не можу. Славку, — звернувся він до свого товариша, — допомагай! І заспівав, піднявши над столом порожню пляшку:

Ішов баран попід паркан,
На нім чорна вовна,
Не так би ще заспівав я,
Єкби флєшка повна...

Тільки він закінчив, а Славко вже почав іншу:

Галю, серце, рибко моя,
Що мені робити?
Хотів би я тебе одну
Цілий вік любити.

Тим часом Степан вже іншу починає:

До цього своєрідного дуету Степана і Славка несподівано вплелись дівочі голоси. І задзвеніли коломийки ніжні-ніжні, як білий весняний цвіт, щирі, трішки повиті дівочим смутком:

Ой попід гай зелененький
Ходить мій миленький,
Та й збирає за капелюх
Розмай зелененький.

Нащо, тобі мій миленький,
Розмаю, розмаю,
Єк я тобі на неділю
Ружечку тримаю?...

Ой, коли б я за тим була
За ким я гадаю —
Винесла бим сім раз воду
З тихого Дунаю.

Як просто і як багато можна сказати в коротеньких чотирьох рядках: добродушний жарт, і гостра насмішка, і найглибші, найінтимніші почуття — цілий розмаїтий світ безкрайої людської душі, трепетливого серця відбився в них, як відбивається велике сонце в крихітній срібній краплині роси.

Я переконався, що записувати коломийки найкраще тоді, коли люди почувають себе не вимушено, коли вони пригадують їх не для того, хто їх записує, а відповідно до свого настрою, для себе, для задоволення своєї душі. Адже кожний виконавець коломийок нерідко є одночасно і їхнім творцем, і тут справді не обійтись без відповідного настрою чи „гумору", як говорять місцеві жителі.

У 1955 році я залучив до збирання коломийок учнів 9 - 10 клясів. Розповів їм, як це робити, коли краще записувати, від кого. Учнів таке завдання зацікавило. Виявилось, що вони самі знають багато різних пісень і коломийок, навіть уміють їх співати.

Через декілька днів вони принесли мені кілька сотень гарненьких коломийок, записаних в Белейові, Слободі-Долинській, Тур'ї-Великій, Солукові, Чкубові, Яворові та інших селах Долинського району.

Тематика їх різноманітна: про клясову нерівність у минулому, про кохання, жартівливі та сатиричні, коломийки про солдатчину, складені, може, десятки років тому дідами й прадідами...

З того часу ось уже стільки років носять мені учні коломийки, і кожного разу, переглядаючи їх зошити, знаходжу серед багатьох уже знайомих, нові зразки усної народної творчості.

Останнім часом появляються й чисто місцеві коломийки, в яких відбуваються реальні події і явища того чи іншого села, оцінюється праця окремих людей.

Мабуть, не так цікаво було б на Прикарпатті жити людям без „легоньких" коломийок, тому й плекають їх люди, як найкращі квіти на грядці перед вікнами своєї рідної хати.

А. С. Охонько

У світлу пам'ять моєї незабутньої дружини, бл. п. Анастасії Тріщук, яка так несподівано відійшла від нас в розквіті свого життя 21 лютого 1974 року, складаю нев'янучий вінок на дорогу могилу і засилаю $20.00 на журнал „Промінь", якого Покійна Анастасія читала і в нім співпрацювала.

Василь Тріщук

— — — — —

По короткій але важкій недузі в Лондоні, Онт. упокоїлась в Бозі добродійка, бл. п. Катерина Дебрин, заслужена на громадській та рідношкільній ниві діячка, а вкоротці по ній відійшов у вічність видатний і незабутній громадський і церковний діяч, бл. п. проф. Василь Іванис. Вічна їм пам'ять!

Замість квітів на їхні могили відділ Союзу Українок Канади ім. Княгині Ольги при Катедрі Св. Володимира в Торонті складає $20.00 на журнал „Промінь".

Надія Дубилко, Торонто

— — — —

На нев'янучий вінок бл. п. Агафії Федорук, яка упокоїлась в березні 1974 р. складаємо $5.00 на прес. фонд журнала „Промінь". Родині покійної висловлюємо співчуття.

За відділ ім. С. Русової у Кемсак, Саск.
М. Ковалишин, секр.

ХРАМОВЕ СВЯТО І АРХИЄРЕЙСЬКА ВІЗИТАЦІЯ
в Валей, Б. К.

Господом благословенна Архиєрейська Візитація Високопреосвященного Архиепископа Андрея з Едмонтону, Західньої Єпархії відбулася в неділю 1 вересня, 1974 року в Церкві Успіння Пресвятої Богородиці, Валей-Сурей, Б. К.

Ранкове тепле й світле сонце освітило обновлену церкву, як дійсний і правдивий носій Віри Христової, в якій проповідується Слово Боже. І цього ранку відбулася тепла зустріч ВПреосв. Владики Андрея з отцями Місійної Округи й вірними Валей та з ближчих громад: Ванкуверу, Бирнабі й Чилавек.

Св. Літургія Архиєрейським Чином почалася о годині 10:00 рано, яку очолив Владика Андрей при сослуженні о. прот. П. Блажука, настоятеля парафії, о. прот. П. Бублика з Вонкуверу й о. прот. П. Сацевича з Чилавек. Прислуговувала старша й молодша молодь. Церква була заповнена людьми. Архиєрейська Служба Божа гармонійно відбувалася з церковним хором під диригентурою пані Анни Залубняк. Кілька разів хор прекрасно співав „На многії літа Владико!" Владика Андрей виголосив з амвону повчальну проповідь. На закінчення Св. Літургії Владика проголосив та нагородив парафію почесною благословенною грамотою, членів заряду й будівельного комітету громади, що вже стояли перед Владикою в церкві. Тут відчувалося святковість для всіх, а особливо для тих, що з вірою й пошаною віднеслися до оновлення церкви й викінчення приміщення для школи й парафіяльної канцелярії. Заряд громади й будівельний комітет приложили багато праці, як також члени й членкині на чолі з парохом о. прот. П. Блажуком.

Після обходу процесії навколо церкви Владика Андрей посвятив гарно викінчене приміщення для школи й канцелярії парафії. Всі були запрошені на святковий храмовий обід й концерт. Святковий обід розпочато молитвою „Отче Наш", що виконав хор, а Владика Андрей поблагословив.

Владика Андрей серед дітей

По смачному й багатому обіді, що приготовили членкині громади, господар п. С. Лебедович привітав присутніх із святом та представив головний стіл. А після господар попросив до привіту о. прот. П. Бублика з Ванкуверської громади, який тепло привітав громаду з Валей та побажав добрих успіхів у майбутній праці. Голова громади з Валей п. С. Боднарчук привітав і подякував за участь у святі Владиці Андрею та всім присутнім. З храмовим святом та побажаннями для громади привітав о. прот. П. Сацевич з парафії Чилавек та о. прот. І. Гикавий з парафії Бирнабі.

Далше господар попросив до слова о. прот. П. Блажука для представлення заслужених членів громади п-во Василя й Марію Москалюків. Прот. о. Блажук подав докладний життєпис та їх працьовитість й жертвенність для Св. Церкви Божої. Владика нагородив Василя й Марію Москалюк почесною грамотою — хор співає многії літа. Рівнож на многії літа хор відспівав Владиці Андрееві, зарядові громади, будівельному комітетові й усім членам громади та щирим жертводавцям, як от п-ву Юрієві й Анні Фенякам за княжий дар 1,500 долярів на оновлення Божого Храму і умебльовання парафіяльної канцелярії.

Господар п. С. Лебедович попросив до слова члена Консисторії д-ра Богдана Лисака, який в коротких словах представив Владику Андрея та попросив до слова. Владика у своєму

повчальному слові, звернув увагу на те, щоб більше і більше дбали про молодь нашу СУМК, який в майбутньому має заступити нас. „Я тішуся, сказав Владика, що посвячена авдиторія буде вогнищем культурно-освітньої праці та морально й релігійного виховання молоді. Прийміть від мене найщиріші побажання у вашій майбутній праці" — закінчив цими словами Владика Андрей.

По цьому відбувся концерт, в якому сумківська молодь виступила з танцями, а ними керував п. Михайло Макар — інструктор. Перед цим церковний хор під диригентурою пані А. Залубняк проспівав збірку релігійних і народних пісень.

На закінчення концертової програми о. прот. П. Блажук склав сердечну подяку Владиці Андрееві, зарядові, громаді, будівельному комітетові й усім членам й членкиням, що спричинилися до оновлення церкви та викінчення приміщення для школи, канцелярії та музею. Подяка присутнім, що прибули й звеличали храмове свято, жіноцтву, членкиням Союзу Українок Канади місцевого відділу ім. Ольги Кобилянської в Валей, за багатий і смачний обід. Хор проспівав „На многії літа Владико" та величаве свято закінчено молитвою „Достойно є".

В. Д.

ВШАНУВАННЯ З НАГОДИ ЮВІЛЕЮ
Реджайна, Саск.

Дня 8 серпня 1974 р. до дому п-ва Івана і Марії Сиридюків зійшлися їхні приятелі і близькі знайомі та родина, щоб спільно вшанувати їх родинне свято — ювілей 25-ліття подружжя.

Присутніми були дочка Анна, зять Андрій і онук Еді з Торонта. Син Василь Збитнюк з дружиною Олею приїхали з Лос Вегас, Каліфорнія. Хоч не всі діти могли бути присутні, то є двом дочкам — Антоніні і зятеві Василеві Середюкам з Інсінгер, Саск. та Євгенії і Лері Морозам з Едмонтону не можливо було прибути, щоб особисто скласти побажання ювілятам.

Молитву перед вечерою провів прот. о. Яків Рибалка. Після вечері були цікаві промови про життя та громадські заслуги ювілятів, привіти і побажання.

П-во Сиридюки є членами Української Греко-Православної Церкви Зіслання Св. Духа в Реджайні, є членами Т-ва Просвіти, Української Кооперативи Кредитової Спілки і Т-ва Старших Громадян міста Реджайни. Пані Марія Сиридюк є членкинею відділу Союзу Українок ім. Доньки України.

П-во Іван і Марія Середюки

На закінчення програми о. Рибалка в імені присутніх гостей склав побажання ювілятам, подякував всім за таку щиру гостину, за таку дружню і сердечну атмосферу, яка напевно залишиться одним з найкращих спогадів в житті наших заслужених громадян п-ва Івана і Марії Сиридюків.

У своїм заключнім слові о. Рибалка пригадав про наш журнал „Промінь", який напевно поділятиме радість родинного свята наших ювілятів і щоб ми не забули обдарувати його з нашої родинної імпрези. Проведено збірку, на яку присутні склали $31.00.

П-во Сиридюки сердечно дякували своїм приятелям, що прибули на їх родинне зібрання, за шире відношення до них і за пожертви на прес. фонд. „Променя".

Н. Зенчишин, референтка

РІЧНІ ЗБОРИ КОМІТЕТУ УКРАЇНОК КАНАДИ У ВІННІПЕЗІ

У вівторок 16 квітня 1974 року, в залі Централі КУК у Вінніпезі відбулися загальні річні збори Комітету Українок Канади.

Збори відкрила голова п. С. Яременко, привітавши всіх присутніх. Після тихої молитви і вшанування померлих членкинь однохвилинною тишею, приступлено до порядку нарад.

Протокол з минулорічних зборів відчитала секретарка п. М. Левицька, який збори прийняли. Про діяльність КУК, перша звітувала голова п. С. Яременко. Вона високо оцінила дружню співпрацю членкинь управи КУК та творчу культурну працю, зокрема голова підкреслила, що репрезентувала наш відділ на різних імпрезах та займалась улаштованням гостинного прийняття у вересні минулого року в честь дост. гості п. Марусі Бек, яке відбулося в готелі Малборо. В жовтні 1973 році наш відділ улаштував в залі Катедри Пресв. Тройці показ ляльок з різних областей України, інформувала про ляльки пані І. Заяць. Виставка пройшла з великим успіхом, доказом чого може бути, що англомовна преса написала про виставку і помістила світлини. З приводу концерту славної оперової співачки А. Колесник в березні ц. р. у Вінніпезі, в доказ пошани і вдячности, Комітет Українок Канади улаштував гостинне прийняття в готелі Малборо, на якому більшість нашого членства мали можливість запізнатись з славною співачкою. В лютому б. р. заходами КУК був улаштований „Весняний Чай" в авдиторії Пресв. Тройці, чайне прийняття відкрила дружина прем'єра Манітоби пані Е. Шраєр. Шановна гостя в короткій промові висловила велике признання Комітету Українок Канади за культурну працю. При цьому була мистецька виставка, продаж печива, писанок і книжок. Подякою за поміч і співпрацю всім членкиням, а зокрема голова висловила сердечну подяку уст. голові п.

Ґ. Білоус, за її постійну поміч, співпрацю і цінні поради, — закінчила свій звіт голова.

З черги звітували заступниці голови п. М. Костюк, п. Я. Паламарчук і п. О. Бабух. Секретарка М. Левицька подала, що відбулось 9 засідань управи, які були запротоколовані та, що вона допомагала в організації імпрез, які улаштовував КУК Кореспонденційна секретарка у своєму звіті подала, що висилала різні повідомлення, подяки, співчуття та взагалі провадила всю кореспонденцію.

Про фінансовий стан, звітували п. Д. Кристанович і А. Росс, подали, що в касі КУК на день загальних зборів знаходиться 626 дол. і 63 центи.

Звітували також і пресові референтки п. О. Бабух і Г. Онуфрійчук та делегатки п. А. Дудар і А. Гриценко.

За Ревізійну Комісію відчитала звіт п. М. Юрків. Комісія Ревізійна ствердила, що перевірила касову книгу й усі документи прибутків і витрат та, що ділові книги ведені в якнайкращому порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії уступаючій управі, що всі присутні підтримали.

На внесок голови номінаційної комісії п. А. Дудар та по короткій дискусії вибрано нову управу Комітету Українок Канади в такому складі: Г. Білоус — уступивша голова, С. Яременко — голова, Я. Паламарчук — перша заступниця, О. Бабух — друга заст., М. Левицька — секретарка, Е. Канчір — росп. секретарка, Д. Кристанович — фінанс. секретарка, А. Росс — касирка, Г. Онуфрійчук — українська преса, О. Бабух — англійська преса, Я. Гайда і А. Торбяк — Жіноча Рада, А. Дудар і С. Залозецька — горож. і імігр., К. Пройдун — Клюб Добрих Сусідів, С. Залозецька — голова культурно-освітнього комітету, Г. Онуфрійчук, О. Стебницька, С. Береза, М. Юрків, М. Журовська, М. Кіріченко, М. Анонійчук і Р. Супрун — членкині, Я. Каптій, А. Гриценко, А. Зубата і М. Кінаш — імпрезовий комітет, А. Гриценко — архівістка, Д. Терновецька, М. Качор і А. Зубата — телефон., М. Юрків і М. Костюк — контрольна комісія.

По виборі нової управи, голова подякувала за вибір і закликала членкинь до дальної праці, для добра української спільноти в Канаді.

Галина Онуфрійчук — прес. реф.

ВШАНОВАНО ЗАСЛУЖЕНИХ ЧЛЕНОК
Едмонтон, Алберта

В четвер, 14 березня ц. р., відділ Союзу Українок Канади ім. Княгині Ольги при Церкві Святого Архистратига Михаїла в Едмонтоні гідно вшанував двох заслужених членкинь свого відділу, за їхню довголітню працю в згаданій жіночій організації — пані Параскевію Стефанюк і пані Софію Павлюк.

Святочною програмою провадила голова відділу ім. Княгині Ольги — пані Анна Звоздецька. Розпочинаючи програму, пані А. Звоздецька попросила добр. Н. Стус провести молитву, після якої слідував святочний бенкет, за яким було виголошене відповідне слово на тему „Оцінки праці шановних членкинь", як також було представлено членкинь управи Відділу Кн. Ольги та гостей. Привітальне слово о. Пароха, в неприсутности о. Івана Стуса, прочитала добродійка Н. Стус. Слідувало потім вшанування наших заслужених членкинь — Параскеви Стефанюк та Софії Павлюк.

Пані Параскевію Стефанюк представила на цьому святі присутнім гостям пані Надія Жмурко. Пані П. Стефанюк, як довголітня членкиня Союзу Українок Канади і нашого відділу ім. Кн. Ольги при Церкві Св. Михаїла, була також референткою журнала „Промінь — 73". Виконуючи обов'язки референтки, вона придбала 20 передплатниць, за що одержала від Крайової Управи С.У.К. нагороду в характері цінної книжки Н. Полонської Василенко під назвою „Видатні жінки України". Ще будучи членкинею в місцевості Торгілд, Алберта, вона дуже багато працювала для нашої Церкви, головно вишиваючи різні вишивки для прикрашення ними церкви.

Дякуючи за теплі слова признання за працю і представлення, пані П. Стефанюк пожертвувала $20.00 на журнал „Промінь" і $10.00 на Музей.

Другу заслужену членкиню на цьому святі пані Софію Павлюк представила присутнім заступниця голови відділу ім. Кн. Ольги, пані Марія Зачернюк. Пані Софія Павлюк — це дочка побожної родини панства Шевчуків. Довшу частину свого дитинства пробула пані Софія в містечку Ґлендон. Алберта. Після свого одруження там в році 1964-му з паном Юрієм Павлюком, п-во Павлюки вже зі своєю родиною переїжджають на сталий побут до Едмонтону, де зараз таки вписуються в членство Катедри Св. Івана.

В 1960 році, коли основується Парафія Св. Архистратига Михаїла, п-во Павлюки вписуються також і в членство цієї новозорганізованої Парафії. При Парафії Св. Арх. Михаїла пані С. Павлюк організує Недільну Школу, багато працює в ній з нашими дітьми як довголітня учителька без жодної заплати, а з 1961-го року, вона стає членкинею нашого відділу Кн. Ольги і впродовж 13 довгих років сумлінно і чесно виконувала функцію касирки нашого відділу. В додатку до цього пані Софія завжди допомагала в нашому відділі, всюди де гільки тієї праці було потрібно, чи то автом, чи на бінго чи базарі і на інших підприємствах.

На закінчення, пані Марія Зачернюк щиро подякувала пані Павлюк за всю цю ревну працю і глибоке зрозуміння — завжди допомагати жіночій організації і нашій церкві, так як вона це робила впродовж свого цілого життя. Особливо не забудуть її цього наші діти Недільної Школи і вірні нашої Св. Православної Української Церкви.

Слідуючою була попрошена до слова голова Пров. ЕкзеекутивиС.У.К. пані Надія Боднар. У своєму зверненні на згадану вже вище тему: „Оцінки праці шановних членкинь", пані Боднар високо оцінила глибоку свідомість почуття до своїх обов'язків всіх членкинь організації Союзу Українок Канади. Вона висловила всім признання і глибоку надію, що ця праця в нашій жіночій організації буде й надалі рости і розвиватися.

На закінчення, голова відділу пані А. Звоздецька, ще раз подякувала всім присутнім за участь в цьому небуденному святі, побажала всього найкращого нашим заслуженим членкам та подякувала їм за таку велику свідомість і готовість допомагати в праці нашому зорганізованому жіноцтву а при цьому і нашій Св. Православній Українській Церкві.

Молитвою було закінчене це незабутнє свято влаштоване на пошану пані П. Стефанюк і пані С. Павлюк місцевим відділом ім. Кн. Ольги при Парафії Св. Арх. Михаїла в Едмонтоні.

Надія Стус, секр.

ЗОЛОТИЙ ЮВІЛЕЙ ПОДРУЖЖЯ П-ВА ГРИГОРІЯ і МАРІЇ ТАРНОПОЛЬСЬКИХ

У неділю, 14 липня ц. р. п-во Тарнопольські святкували свій золотий (50-літній) ювілей подружнього життя. Ювілей цей відбувся за старанням їх самих, їхнього зятя Йосифа Боднарчука і його дружини Ґені та при допомозі місцевого Жіночого Товариства.

Це ювілейне свято почалося молитвою і чином благословення подружжя в день 50-ліття шлюбу, яке відслужив о. А. Лакуста, при величному співі дяків — п. І. Івануся, п. П. Бища, П. Боднарчука і інших і при великому числі присутніх. При кінці відправи в церкві парох привітав ювілятів щирими словами з побажанням на краще майбутнє, а дяки проспівали „Многая літа".

Опісля всі присутні перейшли до Народного Дому, щоб продовжувати дальшу програму того святочного дня. При вході до Народного Дому голова Жіночого Товариства п. М. Данилюк і п. Н. Антонійчук причепили шановним ювілятам китицю, а п. Павло Боднарчук від організаторів цього ювілею привітав ювілятів щирими словами та попросив їх зайняти почесне місце за столом. Присутні зустріли ювілятів гучними оплесками.

За стіл на почесне місце завела Ільона Боднарчук. Дальше керівництво програмою перебрав господар цього свята п. Володимир Боднарчук, на прохання якого всі присутні посідали при столах. Отець А. Лакуста проказав молитву та поблагословив страви. Перед споживанням страв господар привітав ювілятів та попросив присутніх піднести тост за здоров'я п-ва Тарнопольських.

Після тосту і багатої та смачної вечері, господар свята представив присутнім усіх тих, що сиділи поруч ювілятів і за цілим почесним столом, а саме: п. Василя Шевчука, що заступав дружбу, швагра ювілятів п. Івана Петрова, добродійку і о. Лакусту, зі сторони ювілятки пані Олю Шевчук, сватів Тарнопольського Павла і Марію Боднарчуків, двоюрідного брата Касіяна Жука, сина ювілятів Володимира Тарнопольського, професора з Озґуд Гал Ла Скул з Йорк університету в Торонті і його дружину Йоанну, старшого сина ювілятів Євгена і його дружину Ґеню, що на це свято приїхали з міста

П во Григорій і Марія Тарнопольські

Содбурі, зятя ювілятів Йосифа Боднарчука і його дружину Ґеню і їх дітей Ореста і Ільону і свою дружину Марію та в додатки ще інших, що прибули з дальших сторін, а це — Михайла Петрова і його дружину Марусю з Вінніпеґу, Кена Бачинського і його дружину Ґеню, також з Вінніпеґу, п. Костя Крупського з Америки з міста Дітройту, п. І. Яцуру з околиці Смітон і дальшу родину та знайомих, що прибули на це свято, щоб вшанувати ювілятів.

У дальшій програмі почалися промови та привітання. Першим був покликаний до слова син ювілятів Володимир Тарнопольський, який виголосив промову українською мовою. Він згадав про тернистий шлях перших піонерів у Канаді, згадав про їх великі здобутки на ниві національно-освітньо-господарській і т. д. На закінчення подякував родичам за любов і усі турботи і побажав їм в щастю і здоров'ю ще многих літ прожити. Після нього були покликані до слова п. П. Бищ, п. Андрій Ґурський, п. Чалий Вікир і дружка пані Анна Петрів; усі вони підкреслювали, що шановні ювіляти були і є активними жертвенними і щирими працівниками, як на релігійнім, так і на національнім полі. Запрошена до слова ювілятка пані Тарнопольська зворушена таким радісним днем і таким числом гостеей, склала усім присутнім сердечну подяку.

На завершення усіх тих промов господар запросив о. А. Лакусту, який при кінці своєї промови щиро і тепло привітав ювілятів з їх радісним днем та побажав їм від себе і своєї дружини і громади Різдва Пресвятої Богородиці у Ґронлид щасливого життя і Божого благословення.

Після особистих привітів господар свята Володимир Боднарчук найперше відчитав привіт від Преосвященного Владики Бориса, а далі були зачитані привіти від високих достойників Канади і провінцій.

По відчитанні привітів від визначних осіб голова церковної громади Іван Данилюк привітав ювілятів від громади; він між іншим, згадав, що шановні ювіляти ввесь час свого побуту в громаді були активними і жертвенними, а недавно, бо 1972 року, до місцевої церкви справили і як жертву дали прекрасний престіл і тетрапод, який збудував п. Іван Пранич. На кінці в імені громади і від себе побажав їм в щастю і здоров'ю 60 літнього ювілею дочекати.

Подарунок від Жіночого Товариства вручила голова Жіночого Товариства пані М. Данилюк. Опісля кожний з присутніх складав особистий привіт.

Ювіляти одержали багато цінних подарунків від дітей, внуків, родини і від поодиноких друзів.

На закінчення господар свята покликав до слова ювілята, який подякував усім присутнім від себе та дружини за таку пошану до них. Подякував за милі й щирі привітання, за дарунки, якими обдаровано їх у цей день.

По закінченні цього свята почалась забава, до котрої приграваля оркестра. Цей найвеселіший обов'язок виконали п. Ф. Сень, п. Ю. Смитанюк, п. Д. Смитанюк і п. М. Клучак. Пер-

ший танець започаткували ювіляти вальсом, після якого почалась загальна весела забава. У перерві запрошено на сцену ювілятів — дочку Йосифа і Ґені Боднарчуків — Ільону, котра в супроводі оркестри милозвучним голосом відспівала пісню „Стоїть гора высокая". По скінченні пісні — оплески, тоді вона відспівала другу „Боже, Боже, що ся стало". За деякий час знов попросили і вона ще одну відспівала „Як ми ся кохали". І в такій милій атмосфері ще довго, бо аж за північ присутні забавлялись.

**
*

Пан Григорій Тарнопольський народився 8 грудня 1902 р. в селі Токах Збаражського повіту, Галичина. Там виростав і одружився з дівчиною односельчанкою на ім'я Марія з роду Сурма, яка народилась 18 квітня 1904 року. У 1929 р. залишає дружину і двоє дітей у своїм селі, а сам виїздить до Канади. Він пізніше спроваджує дружину і дітей: малолітнього сина Євгена і донечку Ґеню в околиці Гронлид, Саск. і купують фарму. Пізніше побільшилась їхня родина ще одним сином Володимиром.

Як свідома родина п-во Тарнопольські в скорім часі включилися в життя Української Православної Церкви і Українського Народного Дому та відділу Жіночого Товариства. В тих, вище згаданих організаціях обоє брали і далі беруть активну участь. Стали передплатниками „Українського Голосу„ і „Вісника", а ювілятка передплачує ще й „Промінь".

При Божій помочі якось прожили і доробились, бо пізніше купили ще дві фарми. У 1956 р. переселились до містечка Ґронлид, де до нині живуть, але все ж фармерування не залишили; доїджаючи з міста, працювали на трьох фармах до часу заки свою землю під управу дали своєму зятеві.

З нагоди цього великого родинного свята та з вдячности Богові за його добродійства, якими Він, Всещирий, обдарував ювілятів впродовж їх 50-літнього подружнього життя, шановні ювіляти зложили такі пожертви: на Колегію Св. Андрея в Вінніпегу: 20.00 дол., на Інститут Петра Могили в Саскатуні — 20.00 дол., до місцевого Жіночого Товариства Ґронлид — 20.00 дол., до Народного Дому ім.Івана Франка — 10.00 дол., на „Український Голос„ — 14.00 дол. на пресфонд і 7.00 дол. на кліш, на „Вісник" 21.00 дол. та на „Промінь" — 21.00 дол.

З нагоди того великого дня в житті п-ва Тарнопольських бажаємо їм, щоб Господь Бог обдарував їх добрим здоров'ям та довгим і щасливим життям. Щоб вони в дальшім дні свого життя не марнували, Господа прославляли та дочекали Діямантового ювілею!

Павло Боднарчук

БЛ. П. ВАРВАРА КОМАРНІЦЬКА
Келґарі, Алта.

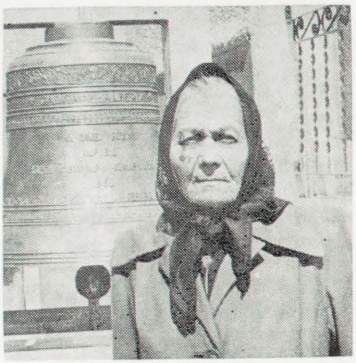

В понеділок рано, 13 травня 1974 року померла в домі старших громадян Варвара Комарніцька, з дому Бабюк, проживши 92 роки. Народилася Варвара в селі Базар, повіт Чортків, Україна. До Канади прибула в 1911 році і того самого року замешкала у Вінніпезі. До Келґарі приїхала 1914 року, а 1917 року вийшла заміж за Каспера Комарніцького.

Після вінчання обоє працювали на молочарській фармі. Замість працювати для когось, вони почали годівлю свиней. Через кілька років при цій господарці, вони купили фарму мішаного господарства недалеко Келґарі. Тут тяжко працювали і ощадно жили. Коли Каспер помер в 1962 році, вони були власниками 6 і пів кводра землі.

В 1938 році була збудована Українська Греко-Православна Церква в Келґарі. Але ще перед її будовою, провадилася завзята дискусія про церкви. Каспер і Варвара належали до Української Католицької Церкви, і ті дискусії і агітації заставили їх читати журнали та „Історію України", а головно Варвару, яка ходила до школи в старім краю, а Каспер навчився трохи читати в Канаді.

Вони обоє уважно прислухалися до аргументів і прийшли до заключення, а головно Варвара, що їм треба належати до православної церкви. Вони стали її членами. Помагали морально, а ще більше фінансово.

Коли церква була збудована, ця родина купила іконостас, престіл і тетрапод. А коли громада будувала резиденцію для священика, ця родина знову прийшла з фінансовою допомогою.

Коли Каспер заслаб і знайшовся в шпиталю, він сказав церковному зарядові, що хоче купити дзвін до церкви. Церковна громада купила дзвін, але Каспер не чув його звуків, бо 1962 року помер. Каспер і Варвара не мали дітей.

Покійний Каспер у своєму завіщенню записав $20,000 на нашу церкву. Після його смерти, коли його завіщення було перед судом, показалося, що не було досить готівки, щоб виплатити цю суму грошей церкві. Покійний Каспер також у своєму завіщенню казав, щоби дати жертву на Всеканадійську Катедру і Інститут Св. Івана в Едмонтоні. Покійна Варвара як довідалася про це, й як весь маєток став її власністю, вона записала один кводер землі замість $20,000.

Від часу коли Каспер помер аж до 1971 року Варвара жила на фармі. Як її здоров'я погіршилося, вона замешкала в домі для старших громадян.

Перебування Варвари в старечім домі було заряджено так, що ніхто не міг її взяти до себе на день або два. Пару разів кілька її приятелів старалися взяти Варвару до себе, але завжди знайшли перешкоди.

Цього року перед святом Дня Подяки, наш священик, котрий її часто відвідував, сказав, що може приїхати за нею в суботуу, завезти до одної родини на ніч. В неділю вона може піти до церкви, після відправи буде перекуска в залі й відтак концерт. Громада хотіла вшанувати її як найстаршу маму. Вона згодилася, але застерегла, що не має ані цента, щоб подарувати на церковну тацу. Як священик запитав настоятельки старечого дому, відповідь була, Варвара не може вийти з старечого дому без дозволу її опікуна.

В понеділок рано Варвара померла.

Панахиду відслужив о. М. Фик в середу вечером, а в четвер рано була відслужена заупокійна Служба Божа. Співаків на хорах і людей в цер-

кві було багато, бо кожний мав велику повагу до покійної. Похоронено її поруч чоловіка, Каспера.

На похоронні відправи крім її приятелів з Келгарі приїхав її братови син, Іван Бабюк з Вінніпегу. Жіноче товариство видало обід.

Покійна Варвара оставила сестру в старім краю, як також племінників і племінниць в старім краю і в Канаді.

Так закінчила своє життя Варвара, яка тяжко напрацювалася, доробилася великого маєтку а без цента померла.

Вічна їй пам'ять!

БЛ. П. ІВАН МАКОВЕЦЬКИЙ
Чатам, Онт.

Ділимося сумною вісткою, що в суботу 20 липня 1974 р. згинув на 62-му році життя в нещасливій автомобілевій катастрофі в місцевості Кінкордіне, Онт. бл. п. Іван Маковецький із м. Чатам, Онт.

Іван Маковецький народився 19 серпня, 1912 року в м. Вайта, Ман. у родині Антона і Людвіги Маковецьких. Тут Іван виростав та покінчив школу. З малого хлопця він любив спів та музику. Маючи талант до музики він вивчив докладно ноти і скоро навчився дуже добре грати на скрипці. В місті Вайта він мав зорганізований хор, який під його управою постійно співав у церкві при всіх церковних відправах, так само мав зорганізовану капелю, якою сам диригував на концертах, весіллях та інших імпрезах. Давав лекції музики багатьом студентам, між якими був і Петро Піклик відомий із своїх платівок. В році 1938 одружився І. Маковецький з Оленою Божик, дочкою Вероні і Гаврила Божиків. Їх Бог обдарував 3-ма дітьми, двома дочками Аделию і Миросею і одним сином Денисом, а також двома внуками. В році 1955 по буревійній катастрофі, яка навістила місцевість Вайту і знищила всі будинки Маковецьких, він з родиною переселився до міста Чатам, Онт. Тут Іван Маковецький включився в українське суспільне життя і був активним та корисним своїм музичним знанням та організаційним досвідом.

Коли в році 1966 українська православна громада в місті Чатам започаткувала будову церкви, Іван Маковецький був одним із тих, що з радістю перебрали на себе цей обов'язок і в короткому часі власними руками збудували українську православну церкву в м. Чатам.

Іван Маковецький був необхідним у чатамській православній громаді. Він виконував обов'язки дяка, диригував церковним хором і занимав різні становища в парафіяльній управі. Покійний любив свою церкву і щиро жертвував на неї. Українська православна громада утратила не лише свого дяка, диригента, але також одного із своїх найважніших членів.

21 липня привезено тіло покійного до похоронного заведення в м. Чатам, Онт., 24 липня о. І. Крісфалусі при помочі пані Анни і п. Ю. Скибинецьких з міста Лімінґтону, Онт. відслужив за покійного панахиду а в четвер 25 липня в православній церкві ім. Івана Хрестителя в Чатамі о. М. Дебрин із м. Лондону і о. І. Крісфалусі відслужили похоронну св. Літургію в православній церкві ім. І. Хрестителя в місті Чатам при помочі місцевого хору під проводом п. Ю. Скибинецького. Тіло покійного похоронено на цвинтарі в місті Чатам, Онт.

Зворушливими словами прощали покійного на цвинтарі о. М. Дебрин, о. І. Крісфалусі і п. І. Комендат. У похороні, крім дітей та родини, взяли участь около 150 людей. Пані О. Маковецька будучи тяжко хвора в лікарні по автомобілевій катастрофі не могла бути присутною на похороні свого дорогого мужа. Після похорону відбувся поминальний обід у парафіяльній залі української католицької церкви в м. Чатам, приготований родиною та членкинями обох місцевих парафій. По обіді на прохання господаря похорону Василя Колісника із Вінніпегу промовляли: о. М. Дебрин, о. І. Крісфалусі, о. Е. Бобовник з католицької парафії, пан Іван Комендат від парафіяльної управи, пані М. Комендат від місцевого жіночого товариства ім. Л. Українки, швагер Іван Бай, пан Юрій Скибинецький, пан Василь Колісник і син покійного Денис. Всі бесідники зложили глибоке співчуття родині та кількома згадками із життя покійного представили, яку велику втрату понесла не лише родина але також православна парафія та все українське суспільство в м. Чатам. Син покійного Денис, учитель середньої школи в м. Чатам, глибоко засмучений втратою свого дорогого батька, згадав кількома словами про доброту свого батька не лише до своїх дітей, але і до чужих дітей. Він склав сердечну подяку всечесним отцям та всім учасникам похорону за їх труд та пошану яку вони віддали його покійному батькові. Окрему подяку склав членкиням обох парафій, що так старанно приготовили поминальний обід.

Покійний залишив в глибокому смутку дружину Олену, сина Дениса з жінкою, дочку Аделю з чоловіком, дочку Миросю з чоловіком і з двома дітьми та три сестрі.

На нев'янучий вінок родина пані Олени Маковецької 5 сестер, 2 брати і вуйко Гаврило Косован жертвували 102 дол. на православну церкву в м. Чатам. Пані Олена Маковецька дружина покійного і діти жертвували 40 дол. на українську пресу, із чого призначено 10 дол. на „Промінь".

Всім учасникам похорону щира подяка від родини Маковецьких, а душу покійного Івана нехай Господь оселить у своїй оселі де праведні спочивають.

Вічна йому пам'ять!

Учасник похорону

СПРАВЛЕННЯ ПОМІШАНИХ РЯДКІВ

У дописі пані Степанюк з Торонта, „Мистецька виставка українських тканин" в ч. з жовтня, на стор. 25, перших чотири рядки належать до річного звіту Жін. КУК в Гамільтоні, а на стор. 26 чотири рядки: **„-ги і праці в уряджені українських музеїв, нераз в дуже несприятливих умовах. Вони безінтересовно і з любов'ю вкладають свій час, щоб збе-"** належать до допису пані С. Степанюк.

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

РОСОЛОВЕ М'ЯСО

Потрібно на 4 особи:

2 ф. волового м'яса
закришка (петрушка, морква, ¾ волоської капусти, корінь або било салєри, цибуля)
сіль

М'ясо помити. Якщо бажаємо мати добрий росіл, тоді заливаємо його зимною водою, а коли залежить на доброму м'ясі, тоді гарячою. Почистити закришку. Цибулю припекти злегка, тоді росіл має кращий смак і гарну, золотисту краску. Коли вода закипить, вкинути закришку і звільнити вогонь. Росіл повинен дві години легко кипіти. Шуму не збирати, бо він потім легко осяде. Коли готове, вийняти м'ясо. На росолі заварити галушки. М'ясо покроїти на скибки. До нього годяться різні підливи та цвікли чи огірок.

У в а г а : Коли нам іде про міцний росіл (напр. для хворого) тоді можна вживати різні кусники м'яса. З волового найкраще годиться литка, бо вона має спеціяльний білок, який виварюється. Але можна дати кусники з різних частин тварин. Також добре смакує росіл із кусників м'яса волового й курячого.

ЛИСТКУЮЧІ РОГАЛЬКИ І КРАЯНЦІ

1 коверта дріжджів
2 горнятка молока
2 ложки цукру
½ фунта масла
½ горнятка муки
2 жовтки
½ ложечки солі

Намочити дріжджі в літеплім (праженім) молоці, додати цукор і лишити, щоб дріжджі розмокли. Перетерти масло з мукою, уформити розплескану паляницю і дати до холодільника. До дріжджів дати жовтки, сіль і тільки муки, щоб замісити м'яке тісто. Лишити тісто, щоб трохи підросло, відтак дати до холодільника, щоб добре захолодилося. Виложити тісто на стільницю, посипану мукою, і розкачати паляницю на ¾ цаля грубости. Розплескати захолоджене масло, покласти на середину паляниці, боки тіста зложити поверх масла у формі коверти і качати в один бік від себе. Знов зложити тісто в такий самий спосіб і качати на тонко від себе. Зложити тісто в коверту, накрити чистою стиркою і дозволити відлежатися пів години. Повторити те саме і позволити тісту відлежатися. Так робити 4 рази.

З цього тіста можна викраювати коржики. Класти їх на бляху з рідка і дозволити вирости. Помастити яйцем і пекти в мірно теплій печі. Палянички можна начиняти, чим хто хоче, хай добре підростуть і тоді пекти.

На рогальки розкачати тісто на велику паляницю, покраяти на квадрагики або трикутники. Покласти на один кінець квадратика або трикутника бажану начинку і звинути в формі рогалька. Класти рідко на бляху. Коли добре підростуть, посмарувати яйцем і пекти.

На краянці розкачати тісто тонко, покрити половину тіста меленими горіхами, змішаними з цукром, цинамоном і родзинками, заложити другу частину тіста і розкачати на чверть цаля грубости. Покласти краянці рідко на бляху, накрити і як підростуть пекти в мірнім теплі.

ТОРТ „КИЇВСЬКИЙ"

П'ять білків збити із склянкою цукру і склянкою цукрової мучки. Холодну бляшку змазати маслом, чайною ложкою покласти на неї невеликими порціями збиті білки. Поставити у теплу духовку і пекти на малому вогні.

П'ять жовтків розтерти з ¾ скляки цукру і ¾ фунта масла. Це — один крем. Другий готують так: яйце розтерти з ½ склянки цукру, перемішати з чайною ложкою крохмалю чи мукою, влити у кип'яче молоко (½ склянки). Коли креми охолонуть, перемішати їх.

Подрібнити 30 волоських горіхів.

На велику тарілку покласти шар випечених білків, змастити кремом, посипати горіхами — повторити так 3 рази. Зверху прикрасити ягодами чи овочами з варення, цукатами, мармелядою.

ПОПРАВКА

В числі 7 - 8 з липня ц. р. на стор. 9 у репортажі з Експо у Спокен у частині „писання писанок" є Олена Кіндрачук — має бути **Ольга** Кіндрачук.

УКРАЇНСЬКА ВИШИВКА

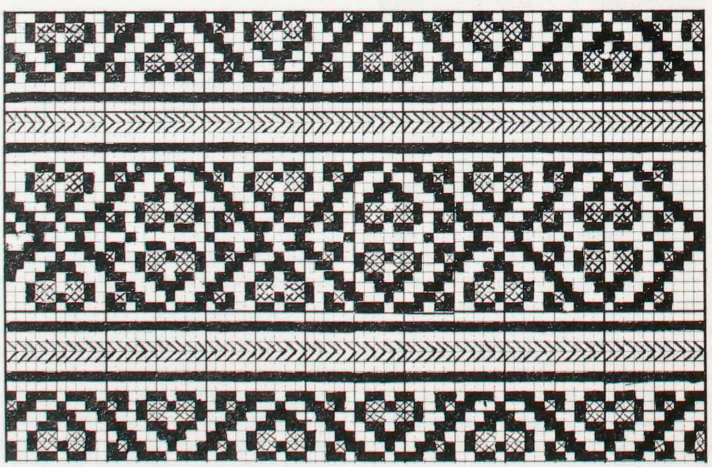

Уставка жіночої сорочки вишита на лляним полотні хрестиками і косочкою з села Більче, Львівського повіту, Україна. Барви ниток: ■ — чорна, X — червона.

Учителі Рідних Шкіл і Садочків!

Щойно вийшов з друку збірник „ПІСНІ ДЛЯ ДІТЕЙ"

Укладу музики Євгена Вавринюка, учителя державних і рідних шкіл.

„Пісні для дітей" спеціяльно призначені для шкільних дітей і середньої молоді. Ось що говорить автор у передмові до збірника:

„Збірник складено так, щоб виховники мали вільний вибір відповідно до рівня своїх учнів. Кожна пісня має фортепіяновий супровід. Деякі з них надаються для драматизації.

Підставою у вивченні Української мови може бути також і пісня. Діти з природи люблять співати... Музика може стати ключем до вивчення мови".

Збірник „Пісні для дітей" містить 56 пісень з нотами. Виданий заходами Ради Української Школи з Фундації ім. В. Сарчука. Ціна $2.75 для шкіл. Замовляти:

UKRAINIAN EDUCATIONAL COUNCIL OF CANADA

9 St. Johns Avenue
Winnipeg, Manitoba
R2W 1G8

СіПі Ер і Ер Канада впровадили нову систему перевозу пачок. Система СіПі Ер називається Посилковою Службою Першої Кляси а система Ер Канада називається Expedair. Обі системи дозволяють висилати пачки з обмеженою вагою і розміром на окремих летах визначених клієнтами з летовища до летовища і з пасажирської станції до кінцевої пасажирської станції. Служба не забирає і не доставляє пачок. Той хто висилає пачку мусить повідомити того хто отримує її, про час, коли вона надійде, число лету тощо. Обидві повітряні лінії приймають для перевозу усі речі за виключенням тих, які заборонено перевозити. Приймається пачки з найбільшою вагою до 50 фунтів, а розмір є обмежений до 90 інчів, що становить суму найбільшої зовнішньої довжини, висоти і ширини. Жодний вимір не може переходити 48 інчів. Наразі обслуговується такі канадські летовища: Ванкувер, Калґари, Едмонтон, Реджайна, Вінніпеґ, Торонто, Оттава, Монтреал, Галіфакс і Ст. Джонс. Служба до інших канадських станцій і деяких у З'єднаних Стейтах Америки почнеться 3-го жовтня. Зразки оплат: поміж Монтреалем і Оттавою, $25.00; Галіфаксом і Монтреалем, $30.00; Торонтом і Ванкувером, $50.00.

ВИЙШОВ ЗБІРНИК П'ЄС ДЛЯ ТЕАТРІВ МАЛИХ ФОРМ „ПІД ВЕСЕЛИМ ОБОРОГОМ"

Заходами Комітету „За аматорський театр" у Торонті вийшов друком збірник коротких одноактових п'єс комедійного характеру для вжитку театрів малих форм п. н. „Під веселим оборогом". Автор збірника В. Софронів Левицький. На зміст 208-сторінкової книжки з обгорткою Мирона Левицького складаються 14 оригінальних, перекладених та адаптованих одноактових комедій для вистав у програмах естрадних імпрез легкого жанру, що їх автор називає „естрадними розмаїтками". Оригінальні п'єи це: „Парка в парку", „Євшан-зілля", „Регабілітація", „Добробут по смерті", „Золота рибка", „Я хочу, я мушу", „Що чувати", „Королівські шати". Перекладні та адаптовані: „Ох та не люби двох", „Спортсменка сильних емоцій", „Нарешті разом", „Зроби це для мене", „Фіцлі-пуцлі", „Жіночий Дон Хуан". Крім одноактівок вміщено у книжці вказівки та матеріяли, які придадуться, головно аматорським театральним гурткам при оформлюванні естрадних розмаїток, як теж зразки прологів, епілогів та конферансів. Ціна збірника „Під веселим оборогом" 5 дол., з пересилкою 5.50 дол. Набувати можна в українських книгарнях або замовляти на адресу: 66

ZA-AMAT THEATRICAL PUBLICATIONS

9 Woodhaven Heights
Toronto 21, Ont., Canada

Жіночий Відділ при Міністерстві Праці Пров. Манітоби, в другому році свого існування переніс свій осідок до більшого примішення. Він приміщується тепер на 2 поверсі Omega Builsing, 241 Vaughan Street, Winnipeg, Manitoba. Відділ постачає інформації, поради, заохоту і напрямні працюючим жінкам і тим жінкам, які хочуть повернутися до праці.

НЕ ЗАБУДЬТЕ ПРО РІЗДВЯНІ ПРИВІТАННЯ!

Різдвяні привітання приносять журналові поважну фінансову поміч. Вони також популяризують журнал між професіоналістами та підприємцями. Також і вам буде приємно побачити святочне привітання вашого відділу в Різдвянім числі „Променя".

Ви багато поможете журналові, наколи придбаєте для нього кілька святочних привітань. Такі привітання можна отримати від одиниць, професіоналістів, фірм, підприємців та інших. Ціна 5.00 дол., 10.00 дол., 15.00 дол. або й більше, це буде залежати від тих, що бажатимуть подати своє побажання чи оголошення до Різдвяного числа.

Місяць листопад найкраще надається на придбання Різдвяних привітань. Почніть цю працю негайно, так щоб при кінці листопада або з початком грудня редакція вже мала святочні привітання в редакції.

РЕДАКЦІЯ і АДМІНІСТРАЦІЯ

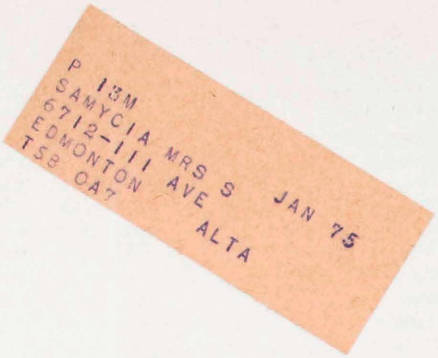

УЧИТЕЛІ і ВИХОВНИКИ!

Чи Ви вже познайомлені з цими посібниками для навчання української мови? Коли ні, то зробіть це негайно. Учителі рідних шкіл, які почали навчати школярів мови з цього підручника є дуже вдоволені вислідом.

Підручники опрацювала досвідчена учителька державної і рідної школи. Методично він найбільше сьогодні відповідає тим школярам, які приходять до школи зі слабим знанням української мови.

Це є перша частина — „Осінь". Крім лекцій в ній є порадник учителям як проводити лекції в обидвох мовах — українській і англійській. Друга частина „Зима" продовження першої є в продажі. Ціна $2.00 за примірник.

Замовлення разом з грішми посилайте на адресу Ради Української Школи.

UKRAINIAN EDUCATIONAL
COUNCIL OF CANADA
9 St. Johns Ave.
Winnipeg, Manitoba

ПРИ ПРАЦІ ДЛЯ „ПРОМЕНЯ"

Реджайна, Еаск. — Із збірки на прийнятті в честь п-ва Сиридюків, пані Н. Зенчишин переслала на пресовий фонд $28.00

Вайта, Ман. — Із збірки на прийнятії з нагоди дня народження пані Анни Фігус, дочка Анна Ралько прислала 20.00

Гронлид, Саск. — З нагоди 50-ліття подружнього життя п-ва Григорія і Марії Тарнопольських зложено на прес фонд 21.00

Саскатун, Саск. — З нагоди 50-ліття подружжя п-во Данило і Олександра Розновські склали на пресовий фонд журнала 25.00

Гамільтон, Онт. — З приводу смерти бл. п. Михайла Олеськіва о. М. Кривих переслав на пресовий фонд 15.00

Едмонтон, Алта. — Відділ при громаді Св. Михаїла склав з нагоди вшанування заслужених членкинь пожертву, яку переслала д ка Надія Стус 10.00

Винярд, Саск. — Відділ ім. Доньки України 3.00

Ніягара Фалс, Онт. — п. Лука Кіслюк $24.00 на передплати.

Гамільтон, Онт. — Відділ ім. Л. Українки, реф. Анна Белов переслала $66.00 на передплати.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ

П во Михайло й Анна Симчичі Геффорд, Саск. з нагоди 50-ліття подружжя зложили на пресовий фонд журнала $20.00

Пані: Ольга Прокват — Бімзвил, Онт. 10.00
Марія Орчук — Гренд Прері, Алта. 8.00
Ольга Заставна — Кадворт, Саск. 5.00
Мирослава Телеґа — Виндзор, Онт. 5.00
Марія Костецька — Брендон, Ман. 5.00
Анастасія Марцинюк — Парма, Огайо 4.00
В. Вусата — Монтреал, Кве. 4.00
П. Кармазин — Скарборо, Онт. 4.00
Анна Коропецька — Торонто, Онт. 3.00
Н. Андрушко — Форт Френсес, Онт. 3.00
І. Мушка — Оттава, Онт. 3.00
Ольга Баса — Монтреал, Кве. 3.00
Зеня Гуменюк — Монтреал, Кве. 3.00
Ольга Штихно — Лашін, Кве. 2.00
А. Тимочко — Ошава, Онт. 2.00
Надія Пікас — Бофало, Н. Йорк 2.00
Іванна Пуцентело — Едмонтон, Алта. 2.00
В. Камінська — Келґарі, Алта. 1.50
К. Редкевич — Монтреал, Кве. 1.00
М. Тимчишин — Бирнабі, Б. К. 1.00
п. Лука Кіслюк — Ніягара Фалс, Онт. 5.00

ПРИДБАЛИ НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ

Пані: Анна Белов — Гамільтон, Онт. 1
Анна Особа — Едмонтон, Алта. 1
Марія Кузик — Давфин, Ман. 1

Зголосились безпосередньо за журналом:

Пані: Анастасія Марцинюк — Парма, Огайо
Зеновія Талпаш — Келовна, Б. К.